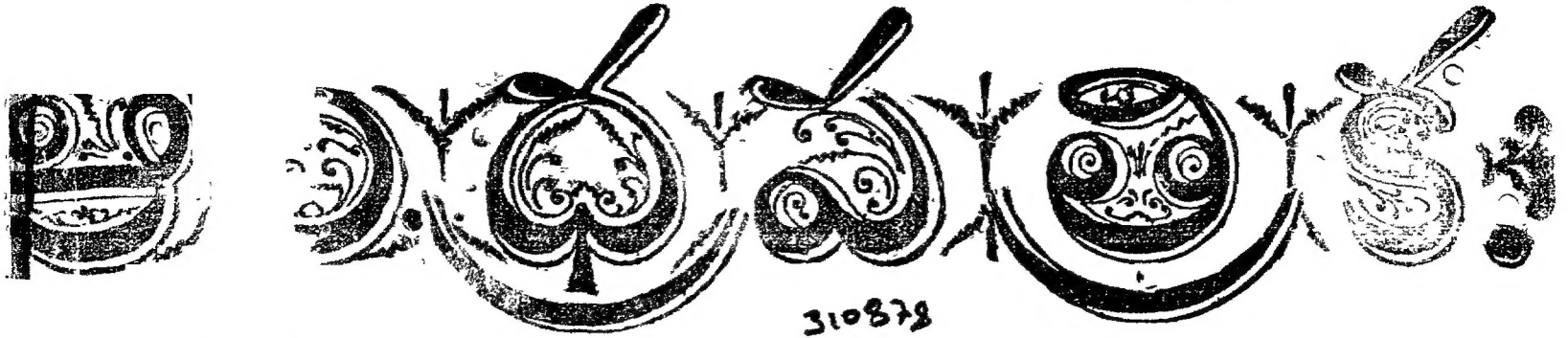

r No. M III8.

Post Box No. 212.

విడివతిక 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

ప్రతినిధి న ము ప్రకటింపఁబడును.

ము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 2-వ తేది సోమవారము
రక్తాక్షిణంబు చిహ్నము, వైశాఖమాస బహుళ అమావాస్య 30.

No. 53
సంచిక ౫౩

నన్ను అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పులను తగ్గించే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

మృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పులను తగ్గించు, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపుంజుల బాగ్గోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల బెడియను, గుల రూపుమాఘను.
తలను తగ్గించు, దురదను తొలగించును

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చుందరి తైలము

1-కి వెల రూ 08-0 వి. 0-13-0
డబ్బీ తైలము విడుదల గాచిన ముఖమున ఏర్పడు
చర్మపుంజులను, ముఖము కాంతిపొరి, నున్నగా
ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నానా
తైలము మంచినువాసన కలిగి మిగడవలె నుండును.

గజికి తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-4-0
గజికి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖమున చిన్న పి
ల్లలకు విశేష భాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలమును నాలుగు
పూటలు రాచిన గజికి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశిం
చును. తప్పుకపనిచేయును వెలకన్న పోట్లపుచ్చు లభికమగున
గాని ఇతరచుందులలో కలిపి తేప్పించుకొనుట యుక్తము.

ద్వితచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డజన్ 1-కి 1-4-0
ఈదంతచూర్ణములో పండ్లతో ముటువలన చిగుళ్లు గట్టిపడును.
చిగుళ్లునుండి రక్తము కాదకుండును. నోటివ్యాధియును తగ్గి
డును. పండ్లుముత్యములకలె తెల్లగా నుండును.
సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

సిడబ్బీతో కూడిన పీసా 1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెట్టివీధి మదరాసు.

లలహీనము, వకముల లలహీనము

మొదలగు వాటిక.

Deschiens' syrup

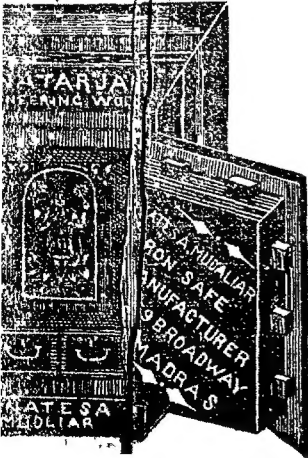
పిరపును ఉపయోగించుము

ఇది, 10 నియంతరితము, 30,000 వైద్యులపిచ్చుకొనియున్నాను. డిస్కం, పారిష్
అను మార్కులను చూచుము. ఎక్కడను చిక్కను.

రసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

యిప్పుటి సాధ్యమైన కాగము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపనెట్టెలు
ఈదిగున తెలుపబడిన వారికర్త అంగీకరమునకు సిద్ధముగా యున్నది.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు
మొదలగువాటికి సాధారణ చేయబడినవి.

పి. న. టే. శ. మొదలియార్,

ఇ.ఎ.ఆ. వెల్లెలు చెరువు, రు.

(ప్రాక్టీసు),

రూ, బ్రాడ్వే. మద్రాసు.

నటుంజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐ.ఎన్.ఎం. బాస్ ఫౌండర్లు
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, మొటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు
చేయుటకుందు సమర్థతగలవారు. రైసులెలును కావలసి నెలండ్లు, సాప్టింగు,
ఫ్టాలు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్యరాయప్పల్లిపేడ్, వెద్దునాయక్ పేట.
మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్డరు యిచ్చిన
తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

31.5-24 తేది శనివారమునుండి 3-6-24 తేది శుక్ర
వారమునకు సినిమనకు రెండుసార్లు, సాయంత్రము 6-15 రాత్రి
4-15 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15
గంటలకు హాడ యూనివర్సుల్స్ స్టూడెంట్సు షీరియల్ ని
డేనియల్ బూని అద్భుత దైర్ఘ్యసాహసకృత్యములు
గల చిత్రాత్మకకథ, అంకశలు 4, 5, 6 రెండవవాడు - 6
భాగములు. ఫ్లెడ్ థాన్ యూనివర్సుల్స్ కేట్ థాన్ ౧౫ నిమి
షులు ౬ లెవర్ ఫులర్స్ 7 వ భాగము. ఇంకా వేలవో మ్యాను
జీ కామిక్ కూడ చూడవచ్చును.

నాణ్యమైన బనీసులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన గుల్లెలలో రయారగుః
నులు, హిందూ దేశపు గుల్లెలు నూలులనున్నా, శిద్ధప
నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, చాలవైన
ప్రత్తి, వస్త్రరాధారముతోనూ తగ్గారునేయబడి,
మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, పిలు
లూసననూ, విదేశపు ధరలకంటె పీవైనం చాకగా
చేసి విక్రయించుచున్నాము.
వర్తకులకు (హోలు కేలు) ముత్తపు కేరములు,
ట్రాప్టులకు, చాలా వ్యాపారశిల్పి కల్లుకేసినాము గనుక ధరలు
తెలియగోలనవారు యిక్రింది విలీనమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ
లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము శాంపిలు బనీసులు ప్యాకెట్టు
౧ కి ఖరీదు, పొట్టు స్త్రీ రు 6-0-0
మానేజరు:— ఆంధ్రహరీజరీమిల్సు,
తెజవాడ, పశ్చిమగోదావరి.

విజ్ఞానచంద్రికామండలి - బెజవాడ

దేశోపయుక్తమయిన గ్రంథములు!

త్వరపడి చందాదారులుగ చేరుడు!!

సెం 81 రు లక్ష్మణరావువాసావలి— కీర్తిశేఖర లగు కొమరాజు లక్ష్మణరావుగారు రచించిన వాఙ్మయము, ఇతిహాసము, శాస్త్రములు పరిశోధనలు మొదలగువానిమీద అమూల్యమగు వ్యాసములు.

చందాదారులకు వెల 2.0-0 ఇతరులకు 2.8-0

సెం 82 రు కైంబిస్వాతంత్ర్య విజయము :— గ్రంథకర్త అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావుగారు, యూరపుఖండమున ప్రప్రథమమున ప్రాన్యదేశీయజను రాజకీయ సాంఘిక నిరంకుశత్వమును కూలద్రోసి ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును స్థాపించుకొనిన చరిత్రము. యూరపుచరిత్రము కూడ సంప్రదాయముగ తెలియను పుత్రికాను, సుప్రసిద్ధ దేశభిరూపము మెచ్చుకొనినారు.

వెల చందాదారులకు 1.4-0 ఇతరులకు 1.8-0

రాజోపు గ్రంథములు:— (1) దచ్చి ప్రజాస్వామ్యము గ్రంథకర్త దేశభక్త కొండ వెంటపప్పయ్య పంతులుగారు కడలూరుచెఱసాలలో వ్రాసినది. (2) అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు— అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావుగారు (3) ప్రతాపరుద్రుడేమి— చరిత్రాత్మిక నవల— మహాకవి కాళ్ల కూరి నారాయణరావుగారు మొదలగునవి:—

చందాదారులకు పుస్తకము వి. పి. గా పంపబడును. పోస్టుఖర్చులు చందాదారులే భరించవలెను.

బహుమతి:—అయ్యదుగరు చందాదారులకు చేర్చినవారికి కైంబిస్వాతంత్ర్యవిజయము గాని రు 1-4-0 కిమ్మరుగల ముద్రయేగ్రంథముగాని బహుమతి యివ్వబడును. 1924 జూన్ మాసాంతమువరకే ఈబహుమతము యివ్వబడును.

వైజాంరాష్ట్రవాసులు, ఆంధ్రకంపెనీ మేనేజరు 178, రెసిడెన్సీ బజారు హైదరాబాదు, (డ్రస్ట్)కు వ్రాయవలెను.

అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావు, మేనేజరు.

మంచి తెరుణము వెన్సిల్లు బొత్తములు

మేలయిన లాభమునకు ఆస్తియాబాకు లెడ్ కాపింగ్ వెన్సిల్లును, ఇలలీదేశపు వలువిధములైన బొత్తములున్నూ సరసమైనధరలకు చిల్లరగాను టోకుగాను దొరకును. కావసిన వారు అణా వచ్చేజీ ప్రాంపుతోకొనిన శాంపిల్లు పంపబడును.

V. M. Yacob atb & Co., Cocanada

“ఎడమట” పత్రికలు

బడిల్లెలకు చాల ఉపయోగకరము.

గ్రంథపడిన భజనశీతలు దరి పూచీ నిచ్చెదము.

విశ్రాంతికు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Messrs. T. H. Khanna 22, Linga Chetty Street, Madras.

జాలమహేంద్ర జాలము

గ్రామగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగద్యుష్టి ఇంగ్లీషు ఇండ్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, యోగములు, అమెరికావారి చీట్లపేక తమా విశోధకద్యులు గలవు. ఇంగ్లీషు గాక మనుష్యుని ముచ్చెముట, మామిడిచెట్టును పుట్టింపులు, శివుని సూర్యుని గురించి శరీరము లేని తలకాయచేత మాటలాడించుట ఘోషిస్తూ గజముయొక్క గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన ఆత్మగుర్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గాఢాంటి యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల 4.0-0 లు (211:88.6 పి. ఆర్. దవాన్ నం నాయుడ, బెంగళు, గుంటూరుజిల్లా,

దక్షిణ హైదరాబాదు

అందోలుతాలూకాలో జోగిపేట య ను గ్రామము హైదరాబాదునుండి నుమారు అరువదిమైళ్ళమీద నున్నది. ఇది వాణిజ్యస్థలము. వర్తకులసంఖ్య విశేషము. వీరు మిక్కిలి పట్టుదలగలవారు. ఇచ్చట వర్తకసంఘము గలదు. వీరిలో సంభవించు పరస్పరకలహముల తీర్మానము పంచాయతీసభవారిచే జరుగును. దానికి ఉభయపార్టీలు బదులై నడచుకొనెదరు. నత్తుత్రమండలి యని దీనియందు అది గురు సభ్యులు చేయువారు. కొద్దికు వ్యాజ్యములు వచ్చుటలేదనియు, దీని నిజ ల్ల ప్రభుత్వమునకు నష్టమగుదున్నదనియు ఇంకకు పూర్వ మొక మున్సిఫ్ (తాలూకాజడ్జి) నివేదిక పంపి నత్తుత్రమండలియను వ్యాజ్యసభ ఎత్తి వేయుట యచిత్తమనియు అందుకు తగువిధమున చర్యనీసికొనవలయుననియు జిల్లామేజిస్ట్రేటుకు నలహ నొసంగెను. కాని జిల్లాజడ్జి వ్యతిరేకాభిప్రాయము గలవాడగుటచే అపజయము చేసారెను.

నిజాంరాష్ట్రాంగ్ధజన కేంద్రసంఘమువారి ప్రేరేపణచే జోగిపేటవర్తకు లొక యాంధ్రజన సంఘమును స్థాపించిరి. ఆంధ్రజనసంఘముయొక్క పాలనలేద ఆంధ్రభాషావలెను మొకటి వైశాఖ బహుళ ౧౦ బుధవారమునాడు స్థాపింపబడినది. స్థాపనోత్సవమునాటి యందముననే వర్తకులందరు మిక్కిలి శ్రద్ధాభక్తులతో నిర్ణీతసలమున గుమిగూడిరి. బ్రాహ్మణోత్తములచే నిర్ణయింపబడిన సుముహూర్తమున సరస్వతీ పూజ జరిపిరి. మంగళహారతి, నైవేద్యతాంబూలాదులు జరిగెను. కొన్నిగ్రంథములను పత్రికలకు దిప్పించిరి.

పూజావిధానము ముగియుచుండగనే ప్రత్యేకముగ నాహ్వానింపబడినఆంధ్రప్రథముఖులు మోటారుబండిలో హైదరాబాదునుండి విచ్చేసిరి. సాయంసమయమున మహాజనసభ సమావేశపరుచుటకు నిర్ణయింపబడినది.

సాయంత్రము సమావేశమైన సభకు స్థానికోద్యోగులు గూడ విచ్చేసిరి. సభాధ్యక్షత శ్రీయుత చిరగు వీరన్నగారు (సదరుమస్తాజు ఆబ్దూరి) వహించిరి. గ్రంథాలములు, వానిపాలననుగురించి ఉపన్యాసములు జరిగెను. రాజేశ్వరరావుగారు (విద్యార్థి) స్వచ్ఛింతింబగు పద్యములను జదిపిరి. శ్రీయుత సదాశివరెడ్డి వరంగారు విద్యాభివృద్ధినిగురించి ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షులు తమ యువ వ్యాసమునందు విద్యా సీతిని గురించి నివేదించుచు వర్తకసంఘమువారిరంభించిన కార్యమెంతయు మంచిదనియు, ద్రవ్యహానము నుదాశక్తి వర్తకులందరు శేయుచు పుస్తకములను, పత్రికలను దెప్పించు ఏర్పాటుచేయవలయుననియు మువ్వదేశించిరి. భారత, భాగవత, రామాయణా ఉత్తరగ్రంథములను కొన్నింటిని స్వయముగ దెప్పించి దానపూర్వకముగ గ్రంథాలయమున కర్పించెదమనియు లక్ష్య సంపన్నులైన వర్తకసోదరులు హృదయపూర్వకముగ అభిమానముతో అర్పించు నీ చిన్ని కావకను అంగీకరించి గౌరవించెదరని నమ్ముచున్నారనియు నుడిచిరి. శ్రీయుత శివప్పగారు కృతజ్ఞతను నూచించిరి. సభ రాత్రి ఏడుగంటలకు ముగిసెను.

హైదరాబాదునుండి వెళ్లిన ప్రభులు శ్రీయుత చిరగు వీరన్నగారి స్వంతమోటారులో తిరిగి వచ్చిరి.

నిజాంరాష్ట్రాంగ్ధజన కేంద్ర సంఘముపక్షమున గౌరవ ప్రచారకులుగ పనిచేయుచుండిన శ్రీయుత పువ్వాచి వేంకటప్పయ్యగారు మొదకు, కరీంనగరు, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలలో పర్యటన మొనర్చి నల్లగొండ జిల్లాలోని హుజూరునగరును, మిర్యాలగూడెము తాలూకాయందు ఆంధ్రజనసంఘములను స్థాపించుటకై మోటారు మార్గచర్యమున బండిబోర్ల బడుటచేత వారిచే తికి గాయము తగిలెను. పర్యటన మాపకలసివచ్చెను వారి కా గోగ్య మనతికలముననే ప్రసాదించబడుగాక!

కరీంనగరు జిల్లావందు చరిత్రాత్మకమైన పరిశోధన కార్యమును గురించి పర్యటన మొనర్చుచున్న శ్రీమంత్ దూపాటి వేంకటరమణాచార్యులుగారి శరీర మున్నభముగ నుండుటచే వారు వరంగల్లుకు తిరిగివచ్చిరి. ఎండవేడిమిచేతను, ప్రయాణాయాస పరితేయముగ నుండుటచేతను, భోజనానిసౌకర్యము లేకుండుటచేతను, వెంటనున్న భృత్యుడు గూడ జబ్బుపడుటవల్లను వారు పర్యటన మాపిరి. కావసముల ప్రకారము దీయుట, తాళపత్రగ్రంథములను సంపాదించుట మున్నగు పనులు మొదకు జిల్లావందు గూడ విశేషముగ గలవు. వీరియాశోగ్యము చెడుటచే విఘ్నము గలుగు తెలితము విచారకరము. (స్వకీయదిలేఖరి)

శ్రీ నరస్వ తీ నిల

బహుమతి పరీక్షలు

1924-(శాచిపూడి, తెనాలి)

బహుమతి పరీక్షలు ది 26-4-1924 న మును తుడు 21 మంది పాల్గొన్నారు. మోజెరి. అందు ముద్రకలు పరీక్షలో కృతార్థులైనారు.

1 శరీరకత్తి (ముఖ్య 65 మార్కులకుపైను) 1-వ ర్యాంకులో సీతారామస్వామి, 2 తుమ్మలకొత్తపాళె గా వెర్ 6.5 ఫైన్.

2-వ ర్యాంకు(60 కి పైను) 1 జాప్తి వెంకట స్వామి, 2 నల్లూరి నాగ 3 యలవర్తి హనుమాయుడు 4 జాప్తి వరలక్ష్మణుడు

3-వ ర్యాంకు (50కి పైను) 1 మేళా నాగేంద్రస్వామి, 2 గరికపర్తి వామన 3 అరమల్ల వెంకటకృష్ణస్వామి, 4 గ ఉమామహేశ్వరుడు ఇతర బహుమతులు (40 కి పైను)

1 ముక్కామల బలిచర్ల, 2 తాల్లూరి శ్రీనివాస, 3 తుమ్మల గోపాకృష్ణస్వామి, 4 గరికపర్తి శేరిలింగం, 5 కొగంటి గోపాకృష్ణస్వామి.

ఈ పరీక్షలలో పాల్గొన్న గ్రంథాలను వందలమైన యాచుబడును వచ్చే సంవత్సరమునకు గ్రంథము ముందు తెలిపబడెను.

అ. రామకృష్ణ

“స్వస్థ మును” విశాఖపట్నం నుండి తెదీని యాచుబడుముయొక్క సామానమువేళము రా. శ్రీనివాస జగన్నాథంపంతులు వచుచు వి. ఎల్. గా శివస్వామి శ్రీనివాసంపంతులు ఇదివరకే దర్శించిరి. శ్రీయుత శరీర కొండరావుగారు అభివృద్ధిపర్యాయరా విషయములూర్చి కొంతకాలము పిమ్మట ఈదిగువవేర్కొన్న బడినవారిని ఆయా యొక్క గ్రంథముగా యెప్పు కొనవలయునది. లంక జగన్నాథంపంతులుగారు వి. ఏ. వి. ఎ. తులు.

శతపర్తి నారాయణంపంతులుగారు సహాయక-వరణ. ఆరర్ల కొండరావునాయుడుగారు కార్యదర్శి. శ్రీపుతాన శ్యామలరాజునాయుడుగారు పుస్తక గార ఆధికారి.

పాణంగిల్లి వీరభద్రచర్యపంతులుగారు సహాయ భాండాగార ఆధికారి.

లియ్యశి రాయశర్మగారు కోశాధికారి.

కార్యనిర్వాహక సభ్యులు:—దిరుసుమహంత్రు మూగమునాయుడుగారు, ఖండే పరశరాధ్యక్షుగారు, లక్ష్మణుగారు కొండప్పపంతులుగారు, ఆర్జున్ చినకొండరావు గారు, అత్తిలి వెంకటరావునాయుడుగారు.

ప్రైవేట్ కారముగా ఎడమకొండయొనది. వారుగా నకు “కారమ” మాసపత్రికను ప్రేమకొనేనిమిల్లంను. ఏ శ్రీ, కొనూరు ప్రచురణలయలూరుయరమామలకుంకి చందా యిచ్చుటకు వారికిన్ని గ్రంథములూ వ్యాపకమున కొరకు పంపించెను తుక్కిలను దిచ్చిందుకు మ.రా. వీరప్పకుల పెద్దయ్యనాయుడుగారికిన్ని గ్రంథములు వారు అందగలములు చేయుచున్నారు.

కొండరావు శ్రీ

రంగారావు

బిజ్జె బండ్ :— నిరైవాయ విద్యుదును గలెంపనే, టకు లోక ప్రసిద్ధి జెందినది. స్వయండు గాల్గ-ముతోగాని వీర్యముపూరితమగుచున టడల తత్వజ్ఞయను. ముసలితనమును, నపురవ్యును తొలగించియోగిం మొసంగును. ఎంత బలహీనని కంఠ రెండగంటలను గైములకు బలమిచ్చి సంసార సుఖజ్ఞానభవించునట్లుగాని వంతులగు జేయును. పుత్తరములవిషయముగా ముగ్ధింపు: 20 మాన్ సీల్ 1 కి రు 2.00 పి. పి. చావలన

ఆర్య వైశ్య శ్రమములు 38 భాగములందు

హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యములు

మహత్తుని ఖండితవాదము

భారతీయుల పీఠికితమును మహత్తుడుగర్హించుట

శుద్ధిప్రచారము అనుచితమని మహత్తును నిశ్చయముగ నుచువుట

అస్పృశ్యతను రూపుమాపలేని హిందువులు ఇతర మతములవారిని నిందించడగదు

యాచారపు ఎంగు ఇండియాలో మామమామమ్మదీయ సమస్యను గూర్చి చూచు, సర్వనివయముల సీక్రింది విధ

పువుల అపనింద

గిన మహమ్మదీయ ఘోరవిషాదము ఆయనతో చెప్పము" అని టాంగ హిందు వాకడు చెప్పినట్లు పండిత

వారసు చెప్పెను. ఈ అత్యంత ఘోర్ యిదివరలో వ్రాయుటకు సిద్ధ , ఈ వార్త నిదివరలోనే ప్రకటిం తు ఆందోళనము ప్రారంభమైనప్పటి కలలో హిందువులు కష్టపడినవారి నయమనను నేనే బాధ్యుడనని చెల్పు కులనుటయెగాక నా కీవిధముగ నెన్ని గున. వానివాద వివిధముగ నుండును. హిందువులను మహమ్మదీయులతో ని సేవు కోరితిని. సేవు దానిలో నేక పృథును-రాని పాముఖ్యము వచ్చెను. లేకమై ప్రబోధముగాంచిరి. దాని స్పృడును లేని ప్రతిష్టవచ్చెను. ఇప్పు యుగయుటలన ఈ ప్రబోధముగాం మామై హిందువులపై ఒక విధమగు ఈవిధముగ నామై మోపు అపనిందను గాడకంచి తెప్పితిని. కొన్ని లేకలందు లు గలవు.

హిందువులు మోపు అపనిందను

మదీయుల అపనింద

మమిత్రు డిల్లీ వ్రాయుచున్నాడు. బాతి మత విశ్వాసము గల్గి నిరాడంబర శిష్యవ్రతములనున్నదని నమ్ముచున్నట్లు లు హిందువులును మహమ్మదీయులు చుట్టుకలు జేసిరి. ఈ అమాయకులు స మ్మి అ త్యు త్సా హ ము ను పాకాలను, సామ్య య స్థా న మున్నగువానిని బహిష్కరించి దారి యావజ్జీవమును ధారపోసి నిర్మించిన గులయమగు అజీతుడు విద్యాలయము ఇట్టిసంస్థ యొకటి హిందువులకుండి పట్టినదని చూపగల్గితిరని చాలకృత బాలరు తమకును తమజాతికిని పేరు యపట్టుముల గయింకగల్గినవారు మత గానుకొనునట్లు జేయుటలన నెందు పోయిరి. హిందూబాలు చట్టుగాక లలను పదవినను, నిష్పక్షయితే ఉద్య కనుగొనిరో అప్పుడే మరలవానిలో యులును యిట్లెచేసిరి. ఆరోజులలో ఒకవిధమగుమైతిని గలుగజేసి అయ్యి కర్మప్రకటించిరి. పాప మమాయకు వానిని నమ్మిరి. అందుచేతనే ఆత్మీయ, 9, సహారాస్వారు, లాహోరుమున్నగు ంధిరి. ఆజన్మతః గొప్పపత్రికారచి 1 గారు నడుపుచున్న కామేడుపత్రికను కయో పనిజేయుచున్నదానిని మిషత్తు మహమ్మదాలీగారు మిషత్తుమునకు హమ్మదీయజాతి కం త యో న వ్త నాయకులు శుద్ధిసంగతా ఉద్యమ దీయజాతినిలహినము జేయుటయన్నిం రద్దప్పి తేకుండ కాననసభలలో ప్రతే నిర్ణయములన ఈజాతికి చాలనష్టము గ్రహన మంచినమర్థలయినవారు కానన మానుకొనిరి ఇట్టిపరిస్థితులలో మీరు దిమంసి నే యయినను మీజట్టులోనుం

చుకొనుటచేత యామాజాతికి చాల అపాయమును గలుగజేయు చున్నారని న్యాయముగ తలంపరా?

నే నిందు లేఖనంతను ప్రచురింపలేదు. కానియాయుధ్ధ రించినభాగముమాత్రము నామహమ్మదీయులు మోపునిం దెట్టిదోవ్యక్తము చేయగలదు.

నా తప్పు లేదు

నామై ఈ యభిప్రాయమును చెప్పిన ఆభియోగములకు నాయందు తప్పుమియులేదనియే నేనువాదించెదను. నేనేమాత్ర మును పక్కాత్రావమునుగూడ బొందుటలేదని తెల్పుచున్నాను. నేను ఆగతానాగతవేదిపై ఈజరిగినదంతయును ముందే చూచి యుండిన యెడల కిలాఫతు ఆందోళనములో యింకనుయెత్తున గా పాల్గొనియుండేదివాడనే ఉభయజాతులకును యిప్పటికిని యిట్లువిభేదములున్నను ఉభయయు విజయమందెనని చెప్పె దను. ప్రజలలో ప్రబోధము గల్గుట శిక్షణములో ముఖ్యభాగ ము. అది ఒక్కటియే అద్భుతలాభము. ప్రజలు మరల నిద్రలో జడిపోవుటల నేనేమియునుజేయను. ఈగిరిగినప్రబోధమును యుక్తమార్గమున నడుపుటయే మనతేలివి మనలోమనకు విశ్వా సముండునెడల ఈపరిస్థితులు సంతాపమును గలిగించునుగాని నిరుత్సాహమునుగలిగించునట్లులేవు. పెద్దతుపానుముందువచ్చు ట పిదప శాంతిజేమారుటకే మనము ఆలసితిమని నిరాశలోముని గియుండునెడల శాంతిగలుగనేరదు. మనకుటలుగులనను నమ్మ కము జ్ఞానము గలిగినయెడలనే శాంతిచేయగలము.

వివిధ ప్రదేశములందు జరిగినఅల్లరులగుర్ఖా నాఆఖిప్రా యములను చెప్పినవని ప్రజలందఱును చలంపజాలరు. నాకట్టి కోరికయును లేదు. ఒకవేళయన్నను విషయములన్నియును నాకు తెలియవు.

మూ పి ఛా లు

కారణములగుర్ఖ ఒకమాట చెప్పెదను. మలబారులో జరిగిన దురంతములతో హిందువుని మన స్పృశ్యము చేడకపోయెను. సత్యమేమియో యెవరకిని తెలియదు. మాపిశాలు గావించిన దురంతములు వర్ణించుటకులెగిగానని హిం దువులందురు. ఇవంతయు అతిశయోక్తియనీయు, మాపిశాలుగూ డ హిందువులచేత కష్టములబొందిమనెప్పుదురనియునులవంత పె ట్టిమత్యైష్ట్యులజేసినట్లు యెక్కడనుగాన్పించలేదనియు డాక్టరు మహమ్మదుగారు నాతోజెప్పిరి. ఆయనకు నివేదించిన కేసుమా త్రము రు జ వు గా లేదు. డాక్టరు మ హ మ్మ దు గారు చేసిన విచారణలో హిందువులసాక్ష్యముగూడ గలదు. రెండు పక్షములవారు చెప్పదానిని నేను చెప్పనచెందుకనగా, సత్యమేమో కనుగొనుట కష్టమనియు, మున్నుండు జాగ్రత్తగ నుండుటకు ఆ సంగతి తెలిసికొన నవసరము లేదనియు, నాతో బాటు అందఱును భావించి యూరకుండుటకే.

మూల్కానువగ్గె రా

మూల్కాను, సహారాస్వారు ఆగ్రా, అజ్మీరు మున్నగు చోట్ల హిందువులే యెక్కువవచ్చుపడిరిని అందఱును అంగీకరిం చినదే. పాల్కూలులో మహమ్మదీయులు కచ్చామకీదును పక్కా మకీదుగ మార్చుకుండ హిందువు లాటంకపెట్టిరిని తెలుపబడెను. వారు పక్కామకీదుగోడను కొంత పడగొట్టి, మహమ్మదీయులను గ్రామములోనుండి తరిమివేసి, వారు మకీదు నేమియు గట్టమనియు, అజను అనమనియు వాదనము జేసినగాని రానీయ మన్నట్లు తెలుపబడినది. ఈవిధముగ సంవత్సరముపైగా గడచెనట. ఈవిధముగ వెడలగొట్టబడిన మహమ్మదీయులు రోహతకులో గుడిపెలు వేసికొనియున్న టుల చెలిసినది.

ఛార్ఖాజిల్లా టైయెడులో మహమ్మదీయులు మకీదు పద్ధ మేకం వాయింపనియందు ఆటంక పెట్టిరిని హిందువులు మకీదును గృహముజేసి, మహమ్మదీయులను కొట్టి, హింసించి రని ఆకథకుడు చెల్పుచున్నాడు.

నే నీ రెండు చృష్టాంతములను చెల్పుట, అవి రూఢి వార్తయనిగాక మహమ్మదీయులుగూడ హిందువులపై తప్పు గలదని చెప్పట కవకాశముగలదని చూపుటకే.

కతరూపుక, ఆరా మున్నగుప్రదేశములలో హిందు వులు జలముగనున్న చోట్ల మహమ్మదీయులు దుర్బలులుగనున్న ఖుదు ప్రక్కనున్న హిందువులు నారిని నిర్ణయమై హింసించి రనికూడ ఈ సందర్భమున జెప్పవచ్చును. ఫత్య మేమనగా, లోపల నెత్తురుకానునపుడు ద్వేషము విజృంభించును. మను ష్యుడు హిందువుడైనను మహమ్మదీయుడైనను, క్రైస్తవుడైనను ఎవరైనను సరియే అప్పటికి మృగమై ఆటంకమును.

తెగవులకు ముఖ్యస్థానము.

పంజాబుమాత్రము తెగవులకు ముఖ్యస్థానమై యున్నది. ధజాలు హుస్సేనుగారు ప్రభుత్వోద్యోగములలో చాలభాగము మహమ్మదీయులకే యిచ్చుచున్నారని హిందువులు ప్రభుత్వమున నసమ్మతిని బయలుదేర దీసిరిని మహమ్మదీయులు ఆరోపించు చున్నారు. నేను ప్రైవట్టరించిన లేఖలోనే, హిందువు కాఖాధి కారిగ నున్నచోట్లెల్ల మహమ్మదీయులు ప్రభుత్వోద్యోగము లలో లేకుండ జేసిరిని ఆయన తెల్పుచున్నాడు.

కావున ఈ విభేదములకు కారణములు మతమునకు సంబంధించినవేగాక అంతకుపైగాగూడ నున్నవి. నే నుద్ధ రించిన ఆభియోగములు వ్యక్తిగతములైనవి. వినను ప్రజాభి ప్రాయము వ్యక్తకృషిప్రాయమునగదా ప్రతిబింబింప జేయునది అహింసతో విసువు వచ్చినది

ప్రస్తుతకారణము మాత్రము చాల ఉపద్రవమైనది. వి జ్ఞానై ఆలోచనగలవాడు అహింసతో వినుచున్నట్లు గాన్పిం చుచున్నది. అమహ్మదాబాదు వైరంగం నిషాదును ప్రైవేటును, బొంబాయి ఆల్లరు లైనవివచన, తునకుచార్లెరాదురంతము లైనవివచన నేను సత్యాగ్రహము నేల నాపితిని వారింకను గ్రహింపలేదు. సత్యాగ్రహము, దానివలన త్వరలోనే స్వరా జ్యము వచ్చునను నాకే అంతరించెనని విజ్ఞానైవవాడు తలంచిరి. డార్జన్గరాహిల్కమునందు వారికి విశ్వాసము వైచైన మాత్ర ముండెను. రెండు సంవత్సరములక్రింద ఒక మహమ్మదీయమి త్రుడు నిల్వబడితో నాకిట్లుచెప్పెను: "నాకు మీ అహింస యందు నమ్మకము లేదు. అందరమాల యెట్లున్నను నామహమ్మదీ యులు మాత్రముదానిని నేర్చుకొనుట నాకీష్టములేదు. డార్జన్గ మే జీవితధర్మము. మీరు నిర్వహించునట్టి డార్జన్గరాహిల్కము ద్వారా స్వరాజ్యము రానేరదు. నేను శత్రువును ద్వేషింప నలయును." ఈచిత్రుడు నిష్కల్మషుడు. నాకేయనయెడ మంచిగౌరవముగలదు. మరియొకమహమ్మదీయమిత్రుడును ఇట్లే యవెనని తెలుపబడెను. ఆచెప్పినమాట అసత్యము. గావచ్చును. కాని ఆచెప్పినాయన మాత్రము అసత్యవాది గాడు.

హిందువులపై ముఖ్యము

అహింసయెడ వైముఖ్యము ఒక్కమహమ్మదీయులకే గాదు. హిందూవిశ్రులకు గూడ గట్టిది గలదు. మహమ్మదీ యులలో కన్న నెక్కువ తీవ్రముగనున్నదని మాడ చెప్పవచ్చు ను. నేను అత్యంతమును అహింసను నమ్మి ప్రాత్యహింసకారణ ముచేత కొందరు నన్ను హిందూమతమున జేరనివాడనిరి గూడ ను. నేను చూరుహాపముననున్న క్రైస్తవుడననిరి. గీతామహా కావ్యములో పరిశుద్ధముగ అహింస బోధింపబడినదని చెప్పినపు డు గీతకు అపార్థమును గల్పించుచున్నానని నిజముగ చెప్పిరి. కొన్ని పరిస్థితులలో హత్యను విధిగ గీత నిర్ణయించుచున్నదని కొందరు హిం దూ మి త్రు లు చెప్పిరి. ఈ మ ధ్య నొకవాడు పం డి తు డ ను కా త్రు గా రొకరు గీతకు నేను జెప్పిన యర్థమును గర్హించి తిరస్కరించి, గీత యందు సత్యము అసత్యముగల సంరంభము తెలుపబడినదని యు మనలోనున్న అసత్యను ఆలసింపక వెంటనే తొలగింపవలె నని విధించుచున్నదని చెప్పెను.

అహింసకువిరుద్ధముగ నున్న యాభిప్రాయములన్నిటిని వివర ముగ చెల్పుట యేలయనగా నేను డామోన్స్ పరిష్కారమార్గ మును గ్రహించుటకు ఈ విషయము లన్నియును డెలికేట్ యవసరము.

నేటిపుడు గాన్పించుచున్నది అహింస వ్యాపింపకుండ ప్రతికూలముగ జరుగుచున్న ప్రచారమే దౌర్జన్యతరంగము వచ్చుచున్నట్లు నాకుదోచుచున్నది. అహింసయనిన పరిగిన యీవినువులవలననే హిందూమహమ్మదీయవిభేదములు తీవ్రరూపమును దాల్చినవి నామాట నిద్రనేపదు నామలముమాట నాస్పృహ కర్తవ్యము నాకును కలెయును. నేను హిందువునైనయెడల నన్ను హిందూజనలందురును కావచ్చును కాకపోను. కాని అన్నివలెనులకును అహింసయే పరమార్థమని నేను నూచించుచున్నాను.

అసంపూర్ణ మగు అహింస

కాని నేనింతవరకు భారతదేశమునకు అత్యంతమును సంపూర్ణ అహింసయొక్క రూపమును దెలుపలేదు. అందుకు కారణము ఆచారతనసంక్షేమము మంల నొసంగుటకు నేను తగిన నాడనని తలంపను. సామనస్సుకు నేను దానిని గ్రహించి శిల్పముజేసికొనినను నాయందలి యేకముగాలేదు. నేను స్వయముగ నాజీవితమునందు యెన్నిసార్లలో పరీక్షించిన దానిని దేనిగాని అనుష్ఠింపలేదనినదిగ ప్రజలకు యిదివరలో కోరియుండలేదు. అందే నాబలముగలదు. ఇకను అస్పృహకీయులు అహింసనే సరమగర్వముగ కనుష్ఠింపవలెననికొడుట కేములలోని విని బాగులకును కంఠాగమును దురుగటకును, స్వరాజ్యమును సమర్థమైయున్నది. కొందఱు హిందువులయొక్క ప్రవృత్తి, విశ్వాస, సాక్షిలు వారికొకరి విభేదములు కల్పింపబడునని భయపడుచున్నారనియు, స్వరాజ్యసంపాదకములైనవారు దౌర్జన్యరహితముగ నుచునెను చూడవలెను. అందువలననే హిందువులు గోరక్షణకై మహాస్వోముని ప్రాణము దీయునెడల అది నిర్బంధముగాక యేమగును? కాని నిర్బంధ మహమ్మదీయుని నిర్బంధకై హిందూ మహిములోనికి మార్పుబడేగదా. హిందువులు ముగియబడుట మేకములు వాయింకుకుండ మహమ్మదీయులు ఆచుటలజేయుట నిర్బంధముగాక యేమగును? ఎంతటి సంపదకీర్షిని యున్నను ప్రార్థనయందు లిసగ్నమై తేజోధ్యానముతో నుండుటయే ముగియదు. మనము ఒకమతమువారికొకరి మతవాంఛితములను గౌరవంప జేయుటకు నిర్బంధముల బెట్టుచు నిచ్చుకొని జక్రప్రయత్నముల జేయుచుండునెడల, మత మనిన నేమియో తెలియని అపవిత్రంపుల మని మన సంతతివారు ఉభయులను గూడ అందును. మూడుకోట్లమంది భారతీయు లుండి లక్షమంది అంగ్లేయులను నందుటకు దౌర్జన్యమునకు గడంగవలెననిన సిగ్గుపడవలయును. పారిసి మార్పుజేయుటకుగాని లేకున్నవారి నీచేతమునుండి తరిమివేయ గోరినగాని మనకు అస్త్రబలముగాక బుద్ధిబలముగావలయును. ఈబుద్ధిలము లేకున్నయెడల అస్త్రబలము రానేరదు. మన మీబుద్ధిలము నకీర్షిజేయునెడల అస్త్రబల మవసరములేదని మనము కనుకొనగలము.

కావున నేను జెప్పినదానికి అహింసను అంగీకరించుట చాలాస్వభావికమైనదనియు, జాతి నిలిచియుండుటకు చాల అవసరమైనదనియు చెప్పితిమనియును. అప్పుడు మనకుగల సంయక్త కారీరకబలమును మరియొక మంచివనికి వినియోగించుటకు నేర్చుకొనవలెను. ఇప్పటివలె నిచ్చియోజనముగ అంతకలహములతో అలసిపోవుట లేకుండ పోవును. దేశములో వెనుక అండ, బలము లేనిదే అయుగములలో నిరుగబడుట చాల తెలివి లేకున్నవని యనవలెను. కాని దేశములో సమృద్ధి గల్గి ఆసహాయవిధానములో నేయంశమును నిర్వర్తించినను ఒక్కకత్తురువుకొక యోగముండ ఆచర్యమును బొందవచ్చును.

“కొందఱు మైవశివుడుగాని, భారతదేశమై నితరదేశములు దండెత్తివచ్చినపుడుగాని దౌర్జన్యమునకుగడంగదు” అని నేను చెప్పను. కాలి ఆపరిని బాగుగ జేయుటకు వచ్చునిగ్నివాను నేర్చుకొనవలెను. ఏకొలది కారణముతో కట్టుకొని ఖనాకీ పైకెత్తుట దుర్మలకన్నా ముగిసినదిగాని బలముగాదు. ఒకరితో ఖాళి గ్రద్దుగాకుముట దౌర్జన్యశిక్షగాముగాక నిర్వీర్యతను జేయును. నాయొక్క అహింస మార్గములను కెప్పుడును బలముతో దానియెడలనే ఉపద్రవ కాలమువచ్చినపుడు మంచి నేర్పుతో కక్షణముతో దౌర్జన్యము ప్రయోగింపవలెనని కోరి యున్నయెడల అట్లు చేయుట సాధ్యముగును.

నిజమైన అహింస కాదు

అహింసయందు కక్షణము బొందినకారణముచేత మనము నిర్వీర్యులము అనేకముల మనమున్నామని నమ్ము

వారు కొంచెము యోచించునెడల మగ ముండవలసి నవికముగ దౌర్జన్యరహితముగ నుండలేదని వారు కనుగొన గలరు. పైకి శరీరమునకు ఎట్టి గాయమును జేయకున్నను బునమనస్సులో దౌర్జన్యమునకు స్థానమిచ్చితిమి పైకి నీవని జేయుచున్నామో రిదనుమలముగనే మన బాగావములను సరిజేసికొనునెడల ఇప్పుడు హిందువున్న అసంపూర్ణత జేసిదే. మనయందు మనకు విశ్వాసముండినయెడల ఇప్పటికి బుద్ధిలమును కార్యశోరత్వమును నిరుపమానముగ సంపాదించి యుండెడివారము.

అహింసయనిన వ్యాపించియున్న దురభిప్రాయమును గూర్చి యితరవరు వివరించి చెప్పితిని ఇందుకుకారణము వైదెల్లిన రెండుపనులును నెరవేరబడుము. మేలహింసయందు విశ్వాసము గల్గియుండునెడల ఇప్పుడు రెండుపాతలకును గల వైద్యులము చాలవలెకు లిగిపోవును ఇప్పుడున్న యీవైద్యమును తొలగించు మార్గముల గూర్చి చిర్చించుటకు మనము ఒకరికొకరిని సంబంధముగా దౌర్జన్యరహిత రూపముతో సంభవలెనని నాయభిప్రాయము. రెండుపాతలవారు గూడ కేవల సకాయిదా వచ్చినపుడు తమయిష్టప్రకార మేది విధముగ చేయటంబుచేయితివాదలవద్ద కయినను లేకున్నయిష్టమున్నయెడల న్యాయశాసనములయిన బోవుట సమృత్తుగుగ నుండును. జాతివ్యవహారములు సంబంధించినంతవరకు అహింసయొక్క అర్థ మంతయు నిదియే. దీనినే యింకొకవిధముగ జెప్పవచ్చును. సినిమా క్లబ్బువారములలో ఒకరితలకొకర మెన్నెబ్బడలు కొట్టుకొనమో అట్లే మతవిషయములందు గూడ జేయకుండ నుండవలెను. ఉభయ పక్షములకును ఈ ఒడంబడికమైయు వెంటనే అవసరమైనది. దాని వెంటనే అన్నియును సమహారణని నాకు నమ్మకము గలదు.

దుండగీడు : పిరికిపంద

ప్రభుమనున ఈవిషయమును గుర్తించినగాని, ఒకరిపై నొకరికిగల అనుమానములు పోయి గౌరవప్రదముగ కాశ్వతముగనుండు పరిస్థానము చేపారుటనుగూర్చి మార్గముల నాలోచించుటకు తగినవాతావహ మేర్పడదు. ఈప్రాధమిక విషయముభయమును సామాన్యమైనదని తలంచుచు నెప్పుడును అల్లరులకు కారణము లగుచున్నవానినిగూర్చి విచారించెదము. జరిగిన పొట్లాటలన్నిటిలోను హిందువులు రెండవరకమువారుగ నుండి రనుటకు సంభావములేదు. మహమ్మదీయుడు వస్తుకొండగీడును హిందువు పిరికిపందయనియు భావమును స్వామభవము ప్రసవరచుచున్నది. ఈవిషయమును రైలుబండ్లలోను, రహదారి రోడ్లవిదాను, నేను పరిష్కరించిన పొట్లాటలలోను కనుకొంటిని. హిందువు పిరికివాడుగ నున్నందులకు మహమ్మదీయుని నిందింప నేల? పిరికి వాడున్నచోట్ల నెల్ల దుండగీడు, ధనే యుండును. సహారాస్థానంలో మహమ్మదీయులు ఇండ్లు లూటీజేసి రనియు, ఇనుపపెట్టెలు బ్రదలు జేసినయియు, ఒకచోట హిందూ ప్రామాణ్యభంగము గావించిననియు జెప్పిరి. ఇది యెవరితప్పు? మహమ్మదీయులు చేసిన యిందువల్లమును సమర్థించుకొనజాలనిమాట నిజమే. కాని నేను హిందువునై యుండి, హిందువుపిరికితనమును జూచి సిగ్గుపడుదునుగాని, మహమ్మదీయుని దుండగీతనమునకు కోపమురాదు. ఆలాటిచేసిన యిండ్లవాళ్లు తమసొత్తును కాపాడుకొన జ్రయత్నముజేసి యేల చావలేదు? అసోదరికి మానభంగము గావించినపుడు ఆమెయొక్క బంధుగు లేచునుండి? వారు తమమాట చెప్పుకొనవలసిన దేమియును లేదా? నా అహింసమార్గము ఉపద్రవమువచ్చిన పారిసామ్యునిగాని, ప్రియమైనవారిని రక్షింపవలెననిగాని కోరుట లేదు. దౌర్జన్యము, పిరికితనముగ పారిపోవుటలో, పిరికితనము కన్న దౌర్జన్యమునే నేను వరించెదను. గ్రుడ్డివానికి మంచి మంచి ప్రదర్శనముల జూపుటకు ఎట్లు సాధ్యముగాదో అట్లే పిరికిపందకు అహింసను బోధింపజాలను. దౌర్జన్యరహితమై దౌర్జన్యశిఖరము దౌర్జన్యమార్గము లలవదిన వారికి ఆప్రాప్తిత్య శ్రేష్ఠతను చెలియజెప్పుటలో నేమియు కష్టములేనటుల నాయ నుభవమునందు కనుకొంటిని నేనెన్నిసంవత్సరములో పిరికివాడుగ నుండి దౌర్జన్యభావములగల్గియుంటిని. ఈపిరికితనమును విడువ ప్రారంభించినపుడే అహింసయొక్క శ్రేష్ఠతను గమనింప ప్రారంభించితిని ఉపద్రవము వచ్చినపుడు తమధర్మమును తాము నిర్వర్తించుకుండ పారిపోయిన హిందువులు దౌర్జన్యరహితభావముగల్గిగాని కొట్టలేక భయపడిగాని అట్లుచేయలేదు కాని వారికి దమ్ముటకుగాని యేమైన అపాయమును బాధను బొందుటకుగాని, చారికీప్రములేదు. చేటుకుక్కను జూచి పారిపోవుటచేల దౌర్జన్యరహితమను పాటించుటలేదు. పాపము తి ఆపేటకుక్కను చూచగానే భయపడి, బతుకు జీవుడాయని

పారిపోవును ప్రాణముల దక్కించుకొనుటకు హిందువులు చిరునగవుతో కదలకుండు దైన్యములే నిలిచి ప్రాణముల గోల్పోయినయెడల నిజముగా ముగనుండి ప్రతిష్ఠను బడసి వారికున్నవిశ్వాసమునకు కూర్చి ఆయెనుగొనిన మహమ్మదీజనవారగుదురు వారు తమస్థానములయ నెడల చేసినపని అంతమంచిది కాముగ మంచిపనిశోచివారయ్యెను.

దుండగీడును మంచిమిత్రునిగ మార్చులకో ఒత్తి చచ్చుటకుగూడ సిద్ధముగ బలసంపాదనము

ఈ మార్గము అఖాతాలవల్ల గయందు లక్ష్యము లేకపోలేక శరీర, అని కావలె ననియే నేను జెప్పెను. లగినదే. కాని హిందువులమను మహాతగాదాలలో ఆత్మరక్షణ కిది ప్రయత్నంబు అపజయమేగానుచు. మహమ్మదీజనమును గాని అట్టిప్రయత్నములు రహస్యముగ జేసినను అనుమానకొరకు యిప్పుడు నిచారణసాధనములు గాని యతవద్దతిని వ్యాపింపజేసి పొట్లాట విజ్ఞాతకర్తవ్యమై యున్నది.

పిరికితనము పోవుటకు కావలసి పద్రవములు వచ్చినపుడు ధైర్యముతో రక్తపుహిందువులు తలెదంగడులు తాము పిల్లలను యింట్లో నుండి కదల నీకాలము భయమును నీడైన కష్టమును నుండును. పిల్లల నిష్ఠమువచ్చినట్లు వచ్చునెడల వానికి లోనగును చచ్చిన నుండవలెను. స్వల్పాకృతిగల వ్యక్తి ముచ్చును. మంచికండబలము గల జంతు బాలురనిన భయపడెదరు. ప్రతిధైర్యముగలవా రెవరో గమనింపవలయును.

గుండె

గుండెలను నిందించుట తప్పు. గలగ జేసినగాని వారు అల్లరియేమియు బొంబాయికి యువరాజు వచ్చినరోజు స్వయముగ జూచితిని. మనము విత్తపంట కోసిరి. మనమున్నుల నారిక ఆరాలో జరిగిన దుష్కర్మములకు బాధ్యులని చెప్పటకు నా కెట్టిదండే? ను, సహారాస్థాన మున్నగుచోట్ల పెద్దపెద్దమహమ్మదీయులే బాధ్యులనదను. పాల్యాలులో కచ్చామగిడుకుకుండ మనము ఆయుంచినయెడల ఆ అందుకు కారకులు పెద్దపెద్ద హిందూ పెద్దవారుగదా తప్పుజేసెదరా యని వేయు నాచారమునుమాత్రము పట్టున

కావున ఆత్మరక్షణకై హిందూ చేయునెడల హిందువులు పెద్దతప్పు అభిప్రాయము. అప్పుడు కాలంచున నికి దురుక్తినవారగుదురు. దౌర్జన్యము రహితముగగాని బ్రాహ్మణులను క జేసికొనుట నేర్చుకొనవలెను. లేకున్న గుండెలకు ఒప్పుజేప్పవలెను. వారు వదువులెనను ఒకప్రత్యేకతరగతివారు. కటి యీమధ్య నెట్టి అపాయము లేకులేని అస్పృశ్యులములతో ముగియకుక్కవగ జెప్పబడెను.

ఫలితమగు నుద్యమము నిట్లుమమైనది. ఇట్లు అస్పృశ్యసోదరుల నేదూమతమనకుగాని, ఆ నిన్ను జాతులక జేపూరదు. ఇట్లు రక్షింపబడిన ఈ మగిడులు దాటిపోవచ్చును. కాని అంద హిందూమతము నీచమైపోవును. మత్స్యమున్నను మేకంవాయింపవలెనముగనుండవలెను లేదా మహమ్మదీయ భంగములేకుండ స్నేహము చేసికొన

ఇంత అపవన్నము పెరుగుటవల్లనే సత్కము కనుగొను
ట చున్నాధ్యక్షయ్యేను. సింధునేతలులో ఒక హింసువును
బలాత్కారముగ వశశ్రీభూరి చేసిన విషయములన్నియు దా
ర్జరుచోతురాము గారు నాకువ్రాసిరి. ఆహింసువు ఇస్లాంమ
ము అంగీకరింపనికారముననే మహమ్మదీయులు ఆయనను
చంపివేసెరట. ఇదినత్వమేయైనచో మిఁల ఘోరమైన విషయ
ము. ఈవిషయమై విచారించుచు నెట్లనే నేటిహాజీ అబ్దుల్లాహ
రూనుగారికితంతిఇచ్చితిని. ఆయన దయతో నెంతిచ్చు
చు అయ్యది ఆత్మహత్యయనియు ఇంకనువిచారించు చున్నానని
యు తెలిపెను. ఈవిషయమై సత్కము చయం పడునని నేను
నమ్మెను. అనుమానిములపధ్య పరిచేయుట కష్టము మాత్రము
నేను తెలుపుచున్నాను. సింధునేత యొక్క ౧౩వ మాయెనని
మయముగలదు. దానినిగూర్చి సంప్రదించుగ సత్కము తెలియజ

నేను వైని జెప్పినవానినిబట్టి ఒడంబడిక సంభవమనియో
చదవినసీతిగూడ యింక నుండును. ఇదియే నిజమన్న
హత్య మేళనలనుగూర్చి బేరములాడుట అంగం నుని నా
వైపుముగ దోచుచున్నది. ఉభయపక్షములవారైనను బుద్ధివై
కముగ యీవిషయమున కృషిసలపవలెను. అంతేగాని ఒ
డంబడికవలన ప్రయోజనములేదు రాజకీయ విషయములలో
ఒడంబడిక గాని పరస్పరముపూర్వార్థముగాని తప్పక అవసరము.
ని ఒడంబడికవలన ఫలము గలుగవలెనన్న తత్పూర్వము ను
బుద్ధివైకము తిరిగి పెంపొందించుట అత్యవసరము. దౌర్జన్య
కీయమువసరము లేక ఉభయజాతులవారును తమవివాదములన
తేలికయినములయిననుసరే యితరము లైననుసరే పరిష్కరిం
చుకొనుటకు సిద్ధముగనున్నారా? నాయకులు పోరాటమునకిష్టు
పవనిచో ప్రజలు పోరాడరని నాకుపూర్తిగ నమ్మకముగలదు.
కరికొకరు కావించునను ప్రతినిలు ప్రజాజీవితమునందు ము
గ్ధములును అనాగరకములనిత్రోసివేయువలయునని నాయ
కునికిరించుచెడల జనసామాన్యముగూడ వారిననుసరించగలరే
రాజకీయవిషయములు సంబంధించినంతవరకు అసహాయము
వలచే యీ ఒడంబడికలన్న నాకంతగా పట్టదు. కాని ము
గ్ధులు సద్భావము పెంపొందుటకై ఒడంబడిక జరుగవలెన
అధికసంఖ్యాకులగు హిందువులు బేరములకు దిగక కలము
గిరితముహాకిం అజ్ఞానులుగా ను గారి చేతి కిచ్చి ఆయన
వించిన నిర్ణయమునకు తట్టుబడియుండుట మంచిదని నాయ
కునియము. ఈవిషయముగ నే సిక్కులు క్రైస్తవులు పారశిక్కు
దలగు వారికి హక్కుల నొసగి మిగిలిన వారితోనే సర్వ
దెదను. ఇదియే యీ సమస్యకు న్యాయమును ధర్మ
సవప్రదము' నగు పరిష్కారము. జాతులలో వికమత్త
బలవలెనన్న హిందువులు అల్పసంఖ్యాకులను ద్వైరము

మేనేజరు, భారతి.
రెవెన్యూ పేర్లకు సంబంధించి 213 ముద్రాను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 సం॥ జూన్ నెల 2 వ తేది

సోమవారము

పల్లికూనర్విసుక మీషను రిపోర్టు- నర్విసుఉద్యోగుల సౌకర్యములు

మాకు జేరిన పల్లికూనర్విసుకమీషను రిపోర్టును పరిశీలించగా, భారతీయసభ్యు లందరి సూచనల నెట్లయి యంగీకరించిరా యని యాశ్చర్యముగలుగుచున్నది. ఏదియో యొక స్వల్పవిషయమునుగూర్చి తప్పు, వీరు భిన్నాభిప్రాయముల నయినను దెలుపరయి, ఐలింగుటను కమిషను రిపోర్టునందు, అట్లు రిపోర్టుముగ నుండెను. అట్టిజేయు దీనియందు గానరాదు. భిన్నాభిప్రాయమునకు అవసరము లేదండమా, వెనుకటికన్నను నెక్కుడు అవసర మిప్పుడు గనపించు చున్నది. ఐతన, భారతీయసభ్యులు నర్విసుఉద్యోగులకు మేలొనర్చినందులకు తగిన అహూతరణము జరిగెను. మితవాదనాయకు లగు సమర్థుగాడికి ఇండియామున్త్రీసభలో సభ్యత్వము లభించెను. భూదేంద్రనాథ బాసుగారు బెంగాలు ప్రభుత్వసభ్యు లయిరి. హబీబుల్లాగా రివరకే మద్రాసు ప్రభుత్వసభ్యులుగ నుండిరి. యూరపియన్సభ్యులు మాత్రము తమపట్టుదలను పూర్తిగా నెగ్గించుకొనిరి. రిపోర్టుతో సంత్పత్తి జేందక యూరపియన్సభ్యులు ప్రత్యేకవిజ్ఞాపనలను ప్రకటించిరి. రిపోర్టునందలి సూచనలకన్న నెక్కుడులాభకరముగ సూచనలను కావించి, రిపోర్టు కెక్కుడుబలము కలిగించిరి. భారతీయసభ్యుల మానమును, యూరపియన్సభ్యుల చాకిర్యమును కలిసి, నర్విసు ఉద్యోగుల రొట్టెను నేతిలో బడవైచినవి.

రిపోర్టునందలి ప్రధానవిషయముల నించుక వివరించెదము. సంస్కరణములకు పూర్వము సివిలు నర్విసు ఉద్యోగుల సౌకర్యము లధిక్ముచేయబడెను. కాని, మరిల నింతత్వరలో వేతనాభివృద్ధి కెట్టియవసరము గలద? వస్తువుల ధరలు పెరుగుట యొక కారణముట. ధరలు పెరిగినవి, తగ్గినవి. నిజ కారణము వేరుగలదని తోచును. కానిని పిమ్మట సూచించెదము. రూపాయమార్కపురేటు ఒక్క మారుమాత్రము 2 పిల్లింగులుగ నిర్ణయించబడెను అంతకుపూర్వముగాని పిమ్మటగాని, ఆరేటున నది నిలిచియుండలేదు. మార్కపురేటును 1 పిల్లింగు 4 పెన్సిలుగ నిలిపియుంచవలెనని బాలాలగారు చేసిన సూచన యే తుదకు నర్విసు ఉద్యోగులు మిగిలిన నిపు ణుల యూహలన్నియుఁ బట్టలవి యైనవి. 2 పిల్లింగుల రేటు నిలిచియుండలేదు కారణమున, సివిలు నర్విసు ఉద్యోగుల వేతనములను అల్ల వెన్నలను హెచ్చుజేయవలయునని సిఫార్సు జేయటమాత్రము మిగుల పేలవముగ గనుపట్టును. కాని, వేతనాదుల నెటులనయినను బెంచుటకు నిశ్చయించినపుడు, ఎట్టి కారణముయినను ఫలిపోవుచుగద. సివిలునర్విసుఉద్యోగుల వెనుకటి ఆర్థికము గలిగించుటకు, లీకమీషను వారిటుల గావించిరి. సివిలునర్విసు ఉద్యోగులకు ఖర్చులధికి మై యుండవచ్చును. ఇందునుగూర్చి వివాద పడనక్కర లేదు.

హిందూదేశపు కామధేనువు చల్లగ నుండ, ఉన్నతోద్యోగు లెట్టిసుఖముల ననుభవించుటకయి

నను వీలుగలదు. వీరికష్టముల గాంచి, కండ్ల నీరు గార్చునవారు గనుపించరు. నర్విసుఉద్యోగులు హిందూదేశమునకు జేసెడిసేవను ఉగ్రుంచుచు, వారుపడెడిబాధలను వివరించుట నర్విసుఉద్యోగుల మయినది. సంస్కరణములు ప్రారంభమయిన నాటినుండియు ప్రతివారికిని ఇది యొకపాట యయినది. లీకమీషనువారియెదుట, ఈపాటను చక్కగ నేకరువుజెట్టిరి. సివిలునర్విసు ఉద్యోగులు ఆయా మండలములలో బనిచేయుచుందురు. వారిభార్యలు ఎండతాపమున కోర్వజాలక, కొండలపై నివసించుచుందురు. వీరిబాలురు ఇంగ్లండులో నున్నతవిద్య నభ్యసించుచుందురు. ఉద్యోగులజీతము లీఖర్చుల కన్నిటికిని సరిపోవవలెను. ఇంకను మిగులవలెను. ఇట్టికఠిమాణముబట్టి చూచిన, ఎంత జీతమిచ్చినను సరిపోవదు. సివిలునర్విసు ఉద్యోగుల బాలురు మరల సివిలునర్విసులో కృతార్థులగుటకు, హిందూ దేశము సహాయముజేయవలయును. వివాహితు లగుఉద్యోగులనేకులు అశ్వాలలో మనిగిపోవుచు న్నుండలకు లీకమీషనువారి తయ్యక వగచిరి. ఇట్టి దుస్థితిని నిలిపియుంచుట శ్రేయస్కరము గాదని భావించిరి.

రాజభోగముల ననుభవించవలెననిన, సివిలు నర్విసు ఉద్యోగుల జీతములను వృద్ధిజేయవలసినదే. ఉద్యోగులేగాక, వారికుటుంబమువారుగూడ స్వర్గ తుల్య మగు సౌఖ్యస్థితి ననుభవించవలెననిన, ఇంతకన్నను వేరు మార్గము లేదు. కాని, హిందూదేశ ప్రజలకు త్రాగుట కొక్క పూట యయినను గంజదొరకకుండగ, సివిలునర్విసు ఉద్యోగులుమాత్రము భోగములలో తేలియాడవలయునా? ప్రజాసామాన్యముపై వీరికి గల నిర్లక్ష్యము జాయమానకరుణాకరి నిదర్శన మగునా? ప్రజలయిబ్బండలలో తామును కొంతవరకయినను పాల్గొనుటకు, వీరు సమ్మతించవలదా? భారతీయ సభ్యు లీసంగతి నుడవారింపలేకజోయిరి. కాని, భారతీయోద్యోగులకుగూడకొన్ని సౌకర్యములనిచ్చుటకు లీకమీషనువారు సమ్మతించుటచే, పాపము భిన్నముగ వ్రాయుటకు వీరికి కలమాడకపోయె గాబోలు! ఉద్యోగులకడుపు నిండిన, ప్రజలకడుపు నిండునా? ఇంతకన్నను స్వస్థ వేతనములు గల ఉద్యోగులతో పనిజరుగదా ఏమి? అట్టి ఏర్పాటులను జేసి కొనుటకు, హిందూదేశమునకు శక్తిలేనంతవరకు, ప్రజలు వ్యయభారముక్రిందబడి నలుగుచుండవలసినదే. స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యము లభించినగాని, తన కనుకూలించినరీతిని ఉద్యోగులను నియమించుకొనుట కవకాశము లభించనేరదని, తేటతెల్లముగుచున్నది.

వాణిజ్యకాఖలలోని యుద్యోగులస్థితి నర్విసు ఉద్యోగులస్థితికన్న మెరుగుగ నున్నదని, లీకమీషనువారు కనుకొనిరి. ప్రారంభ వేతనము తక్కువగ నున్నను, ప్రమోషనులు త్వరితముగ లభించునట. నివసించుటకు ఇండ్లు ఉచితముగ లభించునట. రాను పోను ప్రయాణపుఖర్చు లీయబడునట. ఎక్కువ చదువు లేనివారికి యిట్టిసౌఖ్యము గలుగుచుండి, నర్విసుఉద్యోగుల కీపాటియైనను సౌఖ్యముండవలదాయని, లీకమీషనువారు వాదించుచున్నారు. ఇట్లుల పోలికలుచూపుటకు మొదిలిడిన నంతండదు. ఇంతకన్నను నసభ్యమగువాద ముండబోదు. హైందవపరిపాలనను నందు ఖర్చుకెక్కుట కవసరము గలదని, లీకమీషనువారు గ్రహించిరి గాని, నర్విసు ఉద్యోగులస్థితిని చక్కబరుచుటలేవదిని వీరు వ్యక్త పరుచుచున్నారు. నర్విసుఉద్యోగులు రాజ్యాంగ సంస్కరణముల నామోదించుటయే గొప్ప యని యరు భావించిరి. కాని వీరు ఆమోదించిన నదేమి?

సంస్కరణములు పనికిరావని, వెనుక తీవ్రముగ వాదించియుండిరి. లీకమీషనువారువారియెదుట నిచ్చినసౌఖ్యముతో, నర్విసు ఉద్యోగులు ప్రాతపగలను వెల్లిగక్కియుండిరి. లీకమీషనువారి సూచనలు కొన్నిటిని జూచిన, హైందవస్వపరిపాలనమునకు నర్విసు ఉద్యోగు లెంత విముఖులో బయల్పడక నూనదు.

ఇండియను పోలీసునర్విసు నింకను ఆర్థిక వంతముగ జేయవలయునట. యూరపియన్ల రా బట్టుట కిది యవసరమట. అందుచే ప్రారంభ వేతనమును నయితము వృద్ధిజేయవలయు నని సూచించుట విచిత్రము. పోలీసునర్విసులో బ్రవేశించు వారు ఉన్నతవిద్యనయినను వరింపరు. ఐనను వీరు చేసెడిపని చాలకష్టమైతో గూడకొనియున్నదని లీకమీషనువారు భావించుచున్నారు. భారతీయులు చేయజాలనిపనులను వీ రేమి నిర్వర్తించుచున్నారో దెలియదు. నర్విసుఉద్యోగులు హిందూదేశమునకు వచ్చి పనిచేసినందులకుగాను నిచ్చెడి "టవరుసీసు" జీతమును వృద్ధిజేసి 2 పిల్లింగుల రేటుచొప్పున ఇంగ్లండులో నీ మొత్తమును దీసి కొనుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. సెలవుదీసికొని ఇంగ్లండుకు వెడలువారి కిదివరకు ప్రయాణపు ఖర్చుల నిచ్చునాచారము జేకుండెను. ఈమారు అట్టిసౌకర్యముగూడ ప్రసాదించబడెను. ఇదివరకు నడ్డీ లేకుండ బదులునుమాత్ర మిచ్చుచుండెడివారు. అంతమాత్రముసౌకర్యము చాలదట. మెయిలు స్టీమరుమీద రానుపోను ఫర్టుక్రాసుతో ప్రయాణముజేయుటకు, ప్రతియొక్కరికిని నాలుమార్ల వ కాశముగలదు. భార్యకును అట్టిసౌకర్యమే గలదు. పిల్లవాండకు ఒక ప్రయాణమునకుమాత్రము అవ కాశముగలదు. ఉద్యోగి చనిపోవునెడల ప్రభుత్వపు ఖర్చుమీద వారికుటుంబము నిల్లుచేర్చెనరు.

అకవనెంపెను ఉద్యోగుల పెన్షనులు వృద్ధి జేయబడెను. కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వమును, గవర్నరుపనులను నిర్వహించెడివారి పెన్షనులు వృద్ధి జేయబడినవి. మరియొక విచిత్రముగూడ గనుపించును. నర్విసుఉద్యోగు లెప్పుడుబట్టిన నప్పుడు పెన్షనులను దామాషాగా దీసికొనుటకు, లీకమీషనువారు అవ కాశమిచ్చుట చిత్రముగ గనుపించ గలదు. ఇదివర కట్టిపాక్కు కొలిది కాలమువరకు మాత్రమే ఏర్పాటు జేయబడెను. అట్టి కాలపరిమితి ఇప్పుడు దొలగిపడెనది. మరియొక కాఖలలోనికి నర్విసుఉద్యోగులను ప్రాస్తుఫర్డు జేసిన యెడల, నర్విసుఉద్యోగులు తమకుగల సహజసౌఖ్యముల ననుభవించవచ్చును. లేదా, ఇండియామున్త్రీతో జేసిన కంట్రాక్టులను రద్దుజేసికొన వచ్చును. ఇక ముంద నుండియు ప్రభుత్వముతో ప్రత్యేకపు కంట్రాక్టులు జరుగునట. వీని కేమైన లోపము గలిగినచో, నర్విసుఉద్యోగులు ప్రభుత్వమువారిపై వ్యాజ్యము వైచి రిహారమును రాబట్టుకొనుటకు వీలుగలుగును. ఇకఎందునుండి యు నర్విసుఉద్యోగుల వ్యాజ్యములను రిమ్మరింపవలసవచ్చుటచే సివిలుకొర్టులకు క్రొత్తపని గల్గింపబడును గాబోలు. ఇంతయిగాక, ప్రపౌర్వ నేటు పెన్షనుమీద ఎప్పుడుబట్టిన నప్పుడు ఉద్యోగమును చాలించుకొనుటకు వీలుగలదు.

హిందూదేశపుదబ్బు ఎన్నిరేటుల ఖర్చుగావలసి యుండునో ఇందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. రాబోవు ప్రభుత్వములు నర్విసుఉద్యోగుల హక్కులను భంగపరుకకుండ కాపాడుటకు, పల్లికూనర్విసుకమీషను కాశ్యలముగ స్థాపింపబడెను. దీనియందలయిదుగురుసభ్యులుందురు. వీరిజీతము హైకోర్టుజ్యుజీతమునకు తక్కువగ నుండగూడదట. ఇదవ కు

అధికారవర్గము చాలక, వీరు క్రొత్తగ జేర్చబడిరి. దామాషా పెన్షనుల విషయమున ఒక్కప్రశ్న ఉదయించుచున్నది. ట్రాన్సుఫర్లు శాఖలో పనిజేయు వలసినంత మాత్రమున, దామాషా పెన్షనుల దీని కొని లేచిపోవుటకు సర్విసుయ్యద్యోగుల కవకాశ ముండుచో, ఇక వీరికి సంస్కరణములపైగాని, హైందవ స్వపరిపాలనముపైగాని గతి యభిమాన మెక్కడగలదో తెలియదు. ఇట్టియభిమానము లేకుండుటచేతనే, లీకమీషనువారు ఎప్పుడుగావలసిన సర్వము రిటైరుగుట కవకాశ మీయవలసివచ్చెను. పోనీ, అంగ నవసరమున్నచో యూరపిషను నిపుణులను కొలదికాలపు కంట్రాక్టుకింద నియమింపగూడదా? అదియు బనికిరాదు లీకమీషను వారు నిరూపించుటచే సౌకర్యములన్నటిని సర్విసుయ్యద్యోగు లనుభవించెదరు. ఇట్లుండల నన్నిటిని హిందూ సేవము భరింపవలెను. తుదకెటుల తలస్థి చెనో జూడవచ్చును.

రానురాను ఉన్నతోద్యోగములు భారతీయుల వరము జేయబడునని, యాశ పెట్టుచున్నారు గాని లీకమీషను రిపోర్టునం దీవిషయమై విశాలముగు సూచనలుగలవా? అవియు గనుపించవు. సివిలుసర్విసులో సగముమందియూరపిషనులు, సగముమంది భారతీయులు జేరునప్పటికి కనీసము 15 సం॥రము లయినను పట్టునని యూహించబడుచున్నది. అంతయు భారతీయులవర మగునప్పటి కెంతకాలము పట్టునో యూహింపవచ్చును. పోలీసుసర్విసులో సగముమంది యూరపిషనులును సగముమంది భారతీయులును జేరునప్పటికి కనీసము 25 సంవత్సరములయినను పట్టునది. ఇట్లులే నిరెరసర్విసుల విషయముగూడ పేర్కొనబడినది. కాని అచరణ లోనికి వచ్చునప్పటికి, లీకమీషనువారి సూచన లీకను సంకుచితిముగాగలవు. ప్రస్తుతస్థితియే నిలుచుచో, ఉన్నతోద్యోగములు భారతీయులవరమున పట్టికేసిన మొత్తతాబ్దుమయినను గడువవచ్చును. ప్రజలయూహలకును, అధికారుల యూహలకును ఎంత తారతమ్యమున్నదో జెప్పనక్కరలేదు. ఇతరవరకును, వైద్యశాఖయందు, ఉన్నతోద్యోగములు ఇండియను మెడికల్ ఆఫీసరుల హస్తగతమైయుండెను. ఇకముందు వైద్యసంబంధముగు మెడికల్ సర్విసు నుండి సివిలుమెడికల్ సర్విసు వేరుజేయబడినది. కాని సివిలుమెడికల్ సర్విసులో నైనను, బ్రిటిషుఉద్యోగులు నిర్ణీతసంఖ్యకు తక్కువగ నుండిగూడదని నిర్ణయింపబడెను. భారతీయోద్యోగుల కిచ్చిన సౌకర్యము లత్యల్పములు. సర్విసుఉద్యోగములు, కంట్రాక్టులు ఒడంబడికలపై నాధారపడియున్నప్పుడు, ప్రభుత్వముపై సేవకుల కెట్టియభిమానముండును? సేవకులకు వారిజీతముపైనను, సౌఖ్యముపైననే దృష్టి నిలిచి యుండును. కొర్టువ్యాజ్యములకు భయపడి సర్విసు ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వమువారే లొంగియుండవలసి వచ్చును. వేతనములపేరు పెట్టి, సివిలు సర్విసు ఉద్యోగులేమీ, తదితరసర్విసులవారేమీ, శాశ్వత సౌఖ్యముల ననుభవించుటకై ఆందోళనము నలిపిరి. లీకమీషనువారు వీరి ఆందోళనమును సఫలము గావించిరి. సర్విసులను ఉక్కుచట్టమును బునాదులుగజేసికొని భావిస్వపరిపాలనమును నిర్మింపవలయునని, లాయరుజార్జిగారు గావించినపాచ్చరిక సఫలమయినట్లులే ఎంచవలయును. లీకమీషను రిపోర్టు వలన, క్రాడక్కుపెట్టి మున్నగు సభ్యులకు గలిగిన సంతృప్తిని గాంచిన, ఇందలిసూచనలు భావ్యభివృద్ధికెంత ప్రతిబంధకములో కనుగొనవచ్చును.

ఆంధ్రుల
గాంధీ మహాత్ముని వు. జానిధి
లక్షరూపాయలు నమర్చింపవలెను
2.6.24

యథా శక్తి ని తోడ్కుడుడు

	చందాలు	కోశాధికారి శాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు
ఇదివఱకు	31161-9-10	ఇదివఱకు 15451-5-5
నేటివసూలు	46-0-0	నెల్లూరుజిల్లా కావలిపర్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారివలన వసూలు 42-0-0
తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము వారిచే వసూలై యున్నది	216-15-0	విస్సాకోడేరులో బుద్ధిరాజు సీతా రామయ్యగారు, నందూరు రామకృష్ణ రావుగారు, వివాహసందర్భమున ఇచ్చినది 4-0-0
మొత్తం.	31424-8-10	మొత్తం. 15497-5-5

పూజానిధికి సామ్యునబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు

హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము
హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమును బలపరచుటకు గాంధీమహాత్ముడు మరల తనశక్తి నంతిను పనియొగించుచున్నాడు. యంగుఇండియా పత్రికలో గాంధీమహాత్ము డీవిషయమై వ్రాసిన భావగర్భితమగు వ్యాసమును గాంచిన, ఉభయ సంఘములవారునుకొలదిపాటిసహాయముజూపిన వ్యవహారము కుదుటబడునని స్పష్టమగును. ప్రస్తుతసమయమున, ఉభయసంఘములవారును మేల్కొని యున్నారు. వారిని నిదురబుచ్చుటకు, తాము మరల బ్రయత్నింపమనియు, నేడు గలిగినప్రజాప్రబోధమును సరియగు మార్గముల నడపుటయే తమ విధియనియు, మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. ఉభయసంఘములకును మధ్య గలిగిన ఎడతాటు విచారకారణమయినను నిరుత్సాహము గలిగింపజాలదనియు, ప్రస్తుతము చెలరేగుచున్నతూపాను రానున్న శాంతికి మార్గము జూపుచున్నదనియు, మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. ఆట్టి విశ్వాసముతో నితరనాయకులును కృషిసలుపుచో హిందూమహమ్మదీయసంయోగము సుస్థాపితమగుననుటకు సందియములేదు. మహాత్ముడు సూచించినట్లుల నాయకులు సుహృద్భావమును గనుకఁబడినగాని ప్రజాసామాన్యము సుహృద్భావము గనుకఁబడినదను. నాయకు లొకరితో సెకరు పోరాడుచుండునపుడు, ప్రజల పోరాటములు మాటలుదాటి దెబ్బలాటకు దిగుట సహజము. ప్రజలలో నొకరభావము ప్రబలనిది, ఒడంబడికలవలన నేమి ప్రయోజనముండును? హృదయముగరుగనిది, కాగితముపై నెన్నినిబంధనలను వ్రాసినను ప్రయోజనముండదు. విశ్వాసము, విశ్వాసమును బుట్టించునని మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. అన్నిమతములను సత్యములే యనియు, అఖండసత్యముగు భగవానునినుండియే నుద్భవించుచున్నవనియు, లోపభూయిష్టులగు మానవులవ్వారా బయల్పడుటచే అసౌపూర్ణముగ గనుపించుచున్నవనియు, మహాత్ముడు దెలిపినసంగతులను సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. అన్నిమతములను గౌరవించుచు అత్యంత సహనభావముగనుపఱచెడిహిందువు లీవిషయమును హృదయము జేసికొనుట దుస్సరముగాదు. అట్టితరీ

హిందువులులేమయమూల్యముగు నాముష్మికసాధన సంపదను ఈసమయమున వినియోగించి, ఇతరులకు మార్గదర్శకులగుటకు వీలుగలదు. మహాత్ముని యపదేశము ననుసరించి పాటుబడుచో, భావపరిణామము అత్యంతానుకూలముగ నుండకమానదు. జాత్యైక్యము సుస్థిరమగునేని, స్వరాజ్యసిద్ధికి కాలమెంతయోపట్టును. అట్టిస్వరాజ్యమును కదలించుట కేరికిని సాధ్యపడదు. మహాత్ముడును, ఆలీనాదరులును కలసి నిర్మించిన హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము నీతరుణమున కాపాడి బలపరచెడివారై యును ధన్య లనుటకు సందియము లేదు.

గాంధీ పూజానిధి	
తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము-బందరు 11-5-1924 మొదలు ది 31-5-24 వరకు వసూలు అయిన మొత్తము.	
ఘంటసాల	
సంకా సుందరరావుగారు	2.0-0
జేవరకోట	
దోనెపూడి వెంకట సుబ్బయ్యగారు	10.0-0
యీ వెంకటేశ్వర్లుగారు	10.0-0
గాంధీకృష్ణుడు	5.0-0
నేమూరి పున్నయ్యగారు	2.0-0
చిట్టూరు	
పరుచూరి కోటయ్యగారు	1.0-0
పల్లపోతు గుడు నాథంగారు	1.0-0
పరుచూరి వీరయ్యగారు	1.0-0
పరుచూరి రత్నంగారు	1.0-0
యీ రత్నయ్యగారు	2.0-0
పెనుముత్త	
కట్టమూరి వెంకటేశముగారు	40.0-0
జొన్నలగడ్డ వెంకట సుబ్బయ్యగారు	10.0-0
యార్లగడ్డ అప్పయ్యగారు	5.0-0
నేమూరి సుబ్బయ్యగారు	5.0-0
వీరుభాట్ల ముక్తేశ్వరరావుగారు	10.0-0
దండమూడి పున్నయ్యగారు	5.0-0
బాలాది శేషయ్యగారు	2.0-0
ప్రభల వెంకటసుబ్బయ్యగారు	2.0-0
పండలనేని రంగారామయ్యగారు	1.0-0
యీ. ఆనందముగారు	1.0-0
చక్కా శాగయ్యగారు	1.0-0

కృష్ణాపూరివాసులవల్లభజోక్యలవారి ఆగ్రహారం	
చెంపటి చలమయ్యగారు	5-0-0
వల్లభ జోక్యల రామస్వామిగారు	8-0-0
గంధం	
ఒక వివాహసంక్రమన రెండుచిలకల మార్క	2-0-0
వాతామణి మూర్తి గారు కనూలుచేసి పంపించినది	
బంధరు	
దిట్టకవి పీఠరామయ్యగారు వనూలుచేసిన గడ్డ	1-1-0
శేలమువేయగా రాబడిన మొత్తము	
చిన ముత్తేచి	
పునుకొల్లు రామస్వామిగారు	10-0-0
యీ లక్ష్మయ్యగారు	5-0-0
యీ వెంకట్రామయ్యగారు	10-0-0
వల్లభపల్లి పీఠరామయ్యగారు	4-0-0
పునుకొల్లు పుండరీకాక్షుడుగారు	50-0-0
ఒక అభిమాని	4-0-0
ఇంగుక రామస్వామిగారు	1-0-0
కాపూరి నాగయ్యగారు	1-0-0
ఉప్పలూరి శేషయ్యగారు	2-0-0
చిలకనూరు రెండుచిలకల మార్కవారాహుని	1-14-0
మూర్తిగారు, కా. వాగేశ్వరరావు పంతులు గారి చేత పంపినది.	

మొత్తము. 26-15-0

రెండుకంఠల పదహారు రూపాయల పదిహేను అకాలి మూ కాగ్యస్థానములో నిలువమున్నది.

బొబ్బా వెంకటేశ్వయ్య,

చె. వేం. సరసిహమ్మ,

కార్యదర్శులు.

బొంబయిలో పఠాన ఘోరములు

కార్వోరేషను సభ్యుని గృహమును ముట్టడించి దోచుకొనిరి

మార్వార్ల వజ్రమును కత్తులతో పొడిచి అతని భార్యను భంగపరచిరి

బొంబయి, మే 31:— ఇటీవల మునిసిపల్ కార్వోరేషను సభకు, ప్రభుత్వమువారు శీతదర్శన కల విడిచి తఘానదూరముల కదిలితేయకలెనని గాఢించిన తీర్మానము నందర్భావం కలెన న కాంక్షగా రొంగున యుక్తకాగ్యముచే కాగ్రహారములై 40 మందిగల తఘానదూరము నిన్నరాత్రి, గాల్వోరేషను గంధరి కాంక్షగారి గృహమును ముట్టడించి, అచ్చటన్న మార్వార్ల వజ్రమును చాక తిరు గొట్టి అతని భార్యను భంగపరచిరి. కాంక్షగారు లేకపోవుటచే తాతని ఇంక పట్టెముక్క నీ.మును అభివృద్ధిచేయుటచే గారని మార్వార్ల వజ్రమును చాకగొట్టి తరువాత తాతని భార్య నతమాతరము యందగా వాక దడ్డలు కట్టెను తరువాత తో కరుపొడిచిరి. బండిపోటుదారులు, లూటీకీసిన విలక్షణం వస్తువులను తీసికొని వెళ్ళుచున్న ప్రజలను దిగ్గిరట్ల తేరకుండ భయపెట్టుటగాను రుపాల ప్రజలను దిగ్గిరి. గాయతరవండి మార్వార్ల వజ్రము వైద్యులకు మార్పబడినది. పోలీసులు తేరముల వెళ్ళుచుండిరి. కట్టణ ఘోరము కలవరము తెందియున్నది. ఆ! (31)

పంజాబుగవర్నరు

హెయిలీగారు చార్జిపుచ్చుకొనిరి

బొంబయి, మే 31:— పంజాబు గవర్నరుగారి కల ఎత్తయ్య మూర్తి గారుగా తీసినమున వి. వి. సి. వి. హెయిలీగారి హోంబయికి వచ్చి, తమభార్యయొక్క బొంబయి ప్రభుత్వ కేంద్రములకు సయం కల. మార్వార్ల హెయిలీగారి చార్జి సమర్పించెను. బొంబయి ప్రభుత్వ ప్రభావకాగ్యముమూర్తి యెడకు హెయిలీ గారు రాబట్టి క్రమానుసారము గాఢించిరి. హెయిలీ దంక తిలు పాశ్చాత్యము సంజాబునకు బయలుదేరిరి. సర్. ఎత్తయ్యగారు “విక్టోరియా” నావలో తేవు బయలుదేరి రు. అతని వరకు టాక్సీ మార్కుల ఘోషములను భవతీయి యందురు. (31 (31))

కాంగ్రెసు సంఘములు

మహాత్మునితో సంభాషణము

అహమదాబాదులో అసోసియేటుకుమైసు విలేఖరి మహాత్ముని సందర్శించి కాంగ్రెసుసంఘములకట్టుబాటునుగూర్చి మహాత్ము డిటివలచాసిన వ్యాసము విషయమున ప్రశ్నించెను.

వి:— మీరు యీవిషయమునుగూర్చి ఎండు యిండియావక్తరిలో చాసిన వ్యాసమువలన కాంగ్రెసుపక్షమువారిలో భిన్నత్వ మేర్పడదా?

మ:— భిన్నత్వమునగా మీ అభిప్రాయ మేమి? రెండుపక్షము లగుననిమా? అటులైన గయలోనే రెండుపక్షము లిడివతకే యేర్పడినవి. బ్రిటిషుపార్లమెంటు (కామచ్యు)సభలో ఎన్నిపక్షములలో కలవు. అంతమాత్రమున బ్రిటిషుజాతీయందు భిన్నత్వ (స్పెషియల్) మేర్పడినదని మీ రనగలరా? అటులే కాంగ్రెసులో రెండుపక్షము లుండినను భిన్నత్వము కాజాలదు. పార్లమెంటులో అధికసంఖ్యకుల అభిమానమును బడయగలిగినపక్ష. మధికారమును వహించుచుండునటులే కాంగ్రెసులో కూడ సధిక సంఖ్యాకమగు కమిటీ అధికారమును వహించుచుండును. పార్లమెంటులో నున్న పూర్వానుసరణ వాదులు కార్మికులుమున్నగువివిధపక్షములవారొడిరి కంటెను తామే ఘనుల మని ఉదాహరణమువారు గాని మరేపక్షమువారుగాని ఎటుల చెప్పుకొన జాలరో అటులే కాంగ్రెసులో శాసనసభానుకూల పక్షమువారికంటె తాము ఘనులమని ప్రతికూల పక్షమువారుగాని వీరికంటె తాము ఘనుల మని అనుకూలపక్షమువారుగాని చెప్పుకొనజాలరు. చెప్పుకొనరు. ఇట్టివిధేన మేర్పడకుండ చేయుటకును అది సాధ్యకడకపోయినచో శ్రేష్టముగా పనిజరుగుటకు ప్రయత్నమైన చేయుటకు నే నారీతిని సూచించితిని. సంయోగమిక్రమ ప్రభుత్వవద్దతిని నే నంగీకరింప జాలను. అందులో ముఖ్యవిషయములందే భిన్నాభిప్రాయములు కలిగియున్నపుడును లేక భిన్నభావములు ప్రత్యక్షమిరుద్ధ భిన్న కార్యనిర్వహణమునకు గడంగునపుడును నే నసకీ సంయోగవద్దతి కంగీకరింపజాలను.

వి:— దీనివలన దొరతనమునం దెట్టి ఫలిత మేర్పడును? సంస్కరణములం దాసించబడుచున్న అభివృద్ధి అవకాశము లన్నియును దీనివలన సంతరించునా?

మ:— అటుల జరుగునని నేనుతలంపను. నేను గూడ స్వరాజ్యపక్షమువారితో కలిసినచో ప్రభుత్వము తల్లడమగునని కొందరు సూచించి రని నే నెరుగునును. ఆ అభిప్రాయముతో నే నంతమాత్ర మేకీభవింపజాలను. ప్రభుత్వమును సాగించుచున్న వారు తెలివిమాలినవారు గారు. వారు ధీమంతు లగుటయే గాక చాల జాగరూకతతోనే తిలకించుచున్నారు. వారికి శాసనోల్లంఘన మనినమాత్రమే చాల భయము కలుగును గాన నిజముగు నెత్తిడిని కలుగజేయుగలవారు శాసనసభాప్రతికూలపక్షము వారే యని వారెరుగుదురు. ఇతరవ్యాపారముల నన్నిటిని కట్టిపెట్టి ఏకాగ్రతతో సర్వకాలము పని చేసిననేగాని శాసనోల్లంఘనము నెరవేరదు. శాసన సభానుకూలప్రతికూలపక్షములవారు కరస్పరము కలిపించుచు బండ్లారల ప్రతిఘటించుచున్నచో దొరతనమువారు ముచ్చటగా చూచుచుండురు. గాన నట్టిప్రతిఘటనమునకు నే నంతమాత్ర మంగీకరింపను. ఏపక్షమువారునుగూడ సంగీకరింప రని యే నమ్మెదను. అతిశ్రీఘ్రముగ స్వరాజ్యమురావలె ననియే రెండుపక్షములవారును కోరుచున్నారు. గాన రెండుపక్షములవారును అందుకారితే రమ

తమ పద్ధతులప్రకారము పనిచేయుచుండురు. మీత వాదులకట్టు దొరతనమునకు కారవముగలుగజేసిన వారసహాయవాదులే. దీనిని మీతవాదు లొప్పుకొనకపోవచ్చునుగాని యిం దసత్యమేమియును లేదు. శాసనసభలకు వంబాధించకుండ దేశమునం దుండి ఉత్సాహముతో ముందుకుకి పనిచేయుపక్షము వారే సంస్కరణముల అభివృద్ధికెప్పుటికిని తోడ్పడ గలుగుదురు. దేశమున నెప్పుటికిని దౌర్జన్యమును ప్రజలమోడించనివద్దతిని అట్టిస్థితిలో సంపూర్ణ బహిష్కరణవాదులు పూర్తిగా సంతరించినచో శాసనసభలలో అనుకూలపక్షమువారికి చాలచిక్కు కలుగకమానదనిగూడ నేను చెప్పసాహసించెదను. ప్రజాశక్తి శాంతముగను కట్టుబాటుతోను వికసింపసాగినపుడు నిరంకుశప్రభుత్వములన్నియు భీతి నొందుట సహజము. హిందూమహమ్మదీయమైత్రి స్థిరపడునేమో యని యీ ప్రభుత్వమువారు చాల భీతిమెంచుచుండురు. ఖద్దరువిధానము దేశమునం దెప్పుటికైన పూర్తిగా నెరవేరకమానదు. అటుల జరిగినచో దొరతనమున కత్యధికమగు కలవరము గలుగుట నిశ్చయము. అప్పుడు దొరతనము ప్రజాభిప్రాయము నామోదించును. అంతట ప్రపంచము నంద్రుతపూర్వముగుచున్నప్రశాంతవిప్లవ మేర్పడ గలదు.” అని మహాత్ముడు నుడివెను. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర నటసాహిత్యసభలు

బంధరు

4, 5, 6, తేదీలలో జరుగుకార్యక్రమము

ఉదయమున సాయంత్రమున ఉపసభాసమావేశము రాత్రి లలో వాకప్రదర్శనమున జరుగును.

శ్రీమదులు గుడిమర్ల తిరుమల వేంకట వంశాచారి ఎం. ఏ ఆచార్య వేంకటరాజు పాఠ్యాచార్యులు, గొల్లపూ శ్రీరామకృష్ణి, వేమూరి రామకృష్ణకృష్ణి, కోలాడ రామకృష్ణ కృష్ణ, ముత్యం జి. పీ. రామకృష్ణ, కొంది గృహసోమ మాజి, మొక్కపాటి వ. వినోబాకృష్ణి, దాక్షయ గొందిదగా జు. మల్లాభాస్, గడ్డే రంగయ్య, కాయదూగార్లు మున్నగు పంజాబు ఉపకార్యులు శాసనసభాసభ్యులు

కు పరిగెట్టులకు తెల్లారి వాకరావగాత్ర. ముప్పికి జడి కానా, సాల్పిసాద రావుగార్లు మున్నగువాత నాలకము లను ప్రదర్శించెదరు. అది కార్యదర్శకు ఇట్టా సాయంత్రములో ఆంధ్ర నటసాహిత్య సభలు ముగిచానెరి.

పోచ్చగీసు వైమానికులు

కలకత్తాకు వచ్చుట

అల్లాబాదు, మే 31:— అల్లాబాదుకు 9 మైళ్లదూరమున నున్న భావకాలీ పోచ్చగీసు వైమానికులు నేడు వచ్చిరి. వీరు తేవు తొలిగానుననే కలకత్తాకు బయలుదేరి పోవుదురు.

(అ. ప్రె.)

అల్లాబాదు, జూన్ 1:— పోచ్చగీసు వైమానికులు నీటి యందకును రక్తి గలటలకు కలకత్తాకు పయనమై పోయిరి.

(అ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూన్ 1:— పోచ్చగీసు వైమానికుడు కలకత్తా దిక్సోవెయను నే దుదయం 10 గంటలకు కలకత్తాకు వచ్చెను. ఇతర తొండగా వచ్చునది యెవరను అనుకొన: పోవుటచే, స్వాగత మిచ్చుటకు పోచ్చగీసు కార్యమును తీరరులుని కొంద అలస్యముగా కచ్చిరి. ఇతడు అల్లాబాదునుండి కలకత్తాకు 45 గంటలలో వచ్చిరి. అంతానానుండి అల్లాబాదుకు వచ్చునపు డును, అల్లాబాదునుండి కలకత్తా వచ్చునపుడును తాతాతరము సరిగా నుండెను. వీరు కలకత్తాలో 3 దినములండి ఆగ్రాబు రంగూనులకు పోయి అధ్యక్షింపి మెయూనీకి పోవుదురు. చాలమంది మిలిటరీ యద్ధ్యగములుగూడ వారికి స్వాగత మిచ్చుటకు వచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

సి. వై. చింతామణి

అల్లాబాదు, జూన్ 1:— సి. వై. చింతామణిగారు నేటినుండియు “శ్రీశ్రీ” పత్రికా సంపాదకర్యమును వహింతురు. (అ. ప్రె.)

సోలిండియన్ రైల్వే బొగ్గుపనివాండ్రు నమ్మె

అన్ని ప్రాంతములకును పాకినది

రైలుబండ్లు నడుచుటలేదు మెయిల్స్ సరాసరివచ్చుటలేదు

చెన్నపురి ప్రాంతం లో నుండు ఉద్యోగస్తుల బుద్ధులు

పోదనూరులో స్థితిగతులు బాగుగనే యున్నవి నమ్మె సంభవించు నేరూ య. పి. వరదరాజులు నాయుడు మొదలగువారిని రానిచ్చుటలేదు

కోయంబత్తూరు, మే 31:—వ్యాపారస్థులలోను రైల్వే పనివాండ్రులలోను తిరుచనాపల్లి మధ్యరసమైహట తప్ప మరెయికటి లేదు. డాక్టరు వరదరాజులునాయుడు, సి. రాజగోపాలాచారియరు గార్లును తదితరులను రేపు ఇచ్చటెక్కి వత్తు రని అనుచున్నాడు. యస్. వి. రైల్వే పనివాండ్రులసంఘమువారి యేర్పాటుక్రింద రే పోకసభ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు జరుగు నని ప్రకటించబడినది. తిరుచనాపల్లి రైల్వే పోలీసు నూప ర్నెంటు ఇ. బి. లోబ్లాకుగా రిచ్చటనే క్యాంపుచేయు చున్నారు. గోల్డెన్ రోడ్ లోకల్ నూపర్నెంటు యస్. యస్. ట్రెవినీడిగారు గురువారమునా డిచ్చటనేయుండిరి. కాని శుక్ర వారమునాడు ముగ్గురట్టమునుండి తంలి వచ్చుటచే వెల్లి పోయిరి. లోకోఅధికారుల ఆజ్ఞచే ప్రయాణికులనుగాని సరకు లనుగాని మధురదాటి అవతలకు తీసికొని వెళ్లుటకు రైల్వే కంపెనీవారు గ్యారంటీ యివ్వలేరని తెలియజేయుచుండెను.

పోదనూరులో పరిశీతు లంతవరకును బాగుగనే యున్న వని రైల్వేపోలీసు నూపర్నెంటు చెప్పుచున్నాడు కాని వరదరాజులు నాయుడుగారును, పక్కిరిస్వామి పిళ్లగారును తదితరులను వచ్చినచో సానుభూతి జూపుటకై యిచ్చటకూడ సమైక్యముచేయవలెనని యనుభవమున కోయంబత్తూరు డివిజను మేజిస్ట్రేటు అధికారముక్రింద వారిని రానియ్యకుండుటకు అధికారులు తీర్మానించిరి. వారిమీద సి. పి. సి. 141 సెక్షనుక్రింద నోటీసులు సవ్యచేయబడును. పోదనూరులో జితములు యెక్కువ కావలెననే కోరికతప్ప వేరువిధమైన అసంతృప్తి యొద్దియు లేదు. మధురలో పనివాండ్రు చెప్పకొనుచున్న కష్టము తెవియు నిచ్చట గానరావు.

అంతర్గతమున 71 వైయూల్రేమే సహాయ నిబంధనలలో సామాను బండ్లయొక్క నడుంబట్టి. (అ. ప్రె.)

విద్యుత్తును పనిలో ప్రయోగించుటకై కొన్ని విద్యుత్తు ములు నియమములను రైల్వే పనివాండ్రులకును చున్నాడు.

మధుర, మే 31:—అసోసియేటెడు ప్రెస్సెస్ ప్రతిభ తో సోదంశియను రైల్వే యేజింటు యింజనీరుగా న్నూర న్నాడు:—మద్రాసు దినపత్రిక లలో మధుర బొగ్గుపనివాండ్రు సమైక్యమునందలి ప్రకటనపడిన విషయములలో ఒకటిరెంటిని నేను దిద్దవలసియున్నాను. సోండియన్ రైల్వే యధికారులు బొగ్గుపనివాండ్రును యిద్దరినుండి ఒక్కరికి తగ్గించినారని చెప్పబడియున్నది. ఇది అబద్ధము. ఏల యన యిమార్పు లోకలు మటుకే బాల్యబండ్లు, కాఖామార్గముల రైల్వేకును తప్ప, చాలవారము పోవు రైలుబండ్లకుగాని మరయే యితర రైలుబండ్లకుగాని అనువర్తింపదు.

ఉండియున్న బొగ్గుపనివాండ్రు అసమృత్తిని దెలిపిరని చెప్పబడినది. రైల్వే యేజింటుతో నెవ్వరును అసమృత్తిని దెలుపలేదు.

మరియు బొగ్గు పని వాండ్రుకు సానుభూతి జూపుటకై డ్రైవరులను యింజనులు శుభ్రముచేయువాడను సమైక్యట్టరని చెప్పబడినది. ఇదియును అబద్ధమే డ్రైవరులను ఇంజనులు శుభ్రము చేయువాడను ఎవ్వరును సమైక్యట్టలేదు.

ఫైరుమనులుగా పనిచేయుటను అనేకమంది

వచ్చుచున్నారు

బొగ్గు వేసేపనిచేయుటకు వచ్చివారిసౌఖ్య అంతకంతకు హెచ్చుచున్నది. ట్యూటికొరిక్ ప్యాసెంజరు బండ్లు నెం 37, 2 రియను, త్రివాండ్రము ఎక్స్ప్రెసుబండ్లు నెం 5, 6 ను, క్విలోనుబోటు మెయిల్స్ నెం 1, 2 ను నేడు నడుపబడును. రేపు ఇంకను ఎక్కువబండ్లు నడుపబడు నని తోచుచున్నది.

అంగ్లో యిండియను బొగ్గుపనివాండ్రు పని చేయుటకు సమ్మతించిరి. హైదరాబాద్ బొగ్గుపనివాండ్రు కూడ త్వరలో సమ్మతించునట్లు తోచుచున్నది.

మధురలోనున్న అంగ్లోయిండియను బొగ్గుపనివాండ్రుందరును నిన్న సాయంకాలము ఏజెంటుదగ్గరకు వచ్చి తాముతిరిగి పనిలో ప్రవేశించుటకు యిచ్చగించుచున్నామని తెలియజేసిరి. వారిలో నొకడు బయలుదేరుటకు సిద్ధముగా నున్న నెం 2 మెయిలులో నెక్కి పనిజేసెను, ఏజెంటుదయితో వారందరును తిరిగి పనిచేయుటకు అనుమతి నిచ్చెను. హైదరాబాద్ బొగ్గు పనివాండ్రును త్వరలోనే పనిజేయుటకు సమ్మతించునట్లు తోచుచున్నది. అన్ని రైలుబండ్లను సరిగా నడుపుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

అందరు బొగ్గుపనివాండ్రును పనిచేయుటకు సమ్మతించిరి

50 మైల్ల దూరమున్నయెడల ఇద్దరు బొగ్గు పనివాండ్రు నియమింపబడుదురు

మధుర, మే 31:—అంగ్లోయిండియను, ఇండియను బొగ్గుపని సమైక్యదారులందరును నేటిసాయంకాలమున ఏజెంటు దగ్గరకు పోయి తిరిగి పనిజేయుటకు తమకీష్టమైనవి తెలియ జేసిరి. ఏజెంటు సరేయని వారి కనుమతి నిచ్చెను.

50 మైల్ల దూరమున్నయెడల ఇద్దరు బొగ్గుపనివాండ్రు నియమింపబడుదు రని అసోసియేటెడు ప్రెస్సెస్ తెలియు చున్నది. 50 మైల్లకుతక్కువ దూరములోకూడ ఇద్దరిచొప్పున నియమించుటనుగూర్చి ఒకవారము దినములలో అనుకులము గానే విచారింపబడును. సమైక్యదారు లందరును పనిలోప్రవేశించి తిరుచనాపల్లి తంజావూరు యితరచోట్లలో గల సమైక్య దారులనుగూడ పనిలో ప్రవేశింపుమని తంలిచేసిరి. నేటి రాత్రినుండి రైలుబండ్లు మామూలుప్రకారము నడుచును. సాయంకాలమున బొగ్గుపనివాండ్రుందరును ఏజెంటునుట్టును జేరి సంతోషముతో కేకువేసి యెచటియిండ్లకు వారు వెళ్లిపోయిరి. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి నమ్మె మధురలో సమైక్యదారులు ప్రవేశించి న సంతతి నిజమని తెలియుటలేదు.

విల్లిపుర, చెన్నపురి సమైక్య

మద్రాసు, 1 జూను:—నేటి సాయంకాలము ప్రాద్దు పోయినచువారి చెంగల్పట్టులో బొగ్గుపనివాండ్రుసమైక్యట్టిరి. ఇచ్చట విచారణలచేయగా మధురలో సమైక్యదారులు పనిలో ప్రవేశించిరని మామధురవలెఖరి తెలియజేసిన విషయములు నిజమని తెలియుటలేదు. మధురనుండి సాయంకాలము 3 గంటలకు వెళ్లవలసియున్న బోటుమెయిలు రాత్రి 8.30 నిమిషములకు రకును వెళ్లనట్లు తెలియుచున్నది. విల్లిపురం సమైక్య అటల్ సే యున్నది. మద్రాసునుండి ధనుష్కోటికి రాత్రి 8.30 నిమిషములకు వెళ్ల నలసియున్న బోటుమెయిలు యింకను వెళ్ల నేలేదు. విల్లిపురంలో బొగ్గుపనివాండ్రుందరును సమైక్యట్టియుండుటచే మద్రాసు ఎగ్జ్యూక్యూటివ్ నుండి 8 గంటలకు రావలసియున్న బోటుమెయిలు విల్లిపురం దగ్గరనే ఆగిపోయెను. నేటియు దయమునుండియు చెన్నపురిలోని యస్. వి. రైల్వేబొగ్గు పని వాండ్రుందరును సమైక్యట్టి యుండుటచే మద్రాసు ఎగ్జ్యూక్యూటివ్ నుండి చెంగల్పట్టుకు పోనలసియున్న మొదటిరైలు బండి పోలీసుగార్లు క్రింద యులుదేరెను (అ. ప్రె.)

విల్లిపురంలో కిత్తనమైన సమైక్య బోటుమెయిల్స్ విల్లిపురం చేరుటలేదు

ఉదయము 6 గంటలకు బయలుదేరినవట్టులు కోడం బాకిములోనే ఆగిపోయెను

మద్రాసు, 2 జూను:—విల్లిపురం బొగ్గు పనివాండ్రు సమైక్యపరిశీతు లటులనేయున్నవి. విల్లిపురంవైపునులోనికి రై

ల్లవచ్చుటకు పిలుచేకపోవుటవలన ధనుష్కోటినుండి చెన్నపురి వచ్చు బోటుమెయిలు కడ్డలూరువద్దనే నిలిపివేయబడెను. మద్రాసు ఎగ్జ్యూక్యూటివ్ నుండి బయలుదేరి ధనుష్కోటికి పోవు బోటుమెయిలు బయలుదేరవలసిన కాలమునకు చాల ఆలస్యముగా బయలుదేరి మద్రాసుకు 36 మైల్లదూరముననున్న చెంగల్పట్టులో నిలిచిపోయెను.

చెన్నపురిపరిశీతిగతు లేమియు అభివృద్ధి గాంచలేదు. ఉదయమున 3 గంటలకు బయలుదేరిన మటులుబండి కోడంబాక మువద్దకు వచ్చుసరికి బొగ్గుపనివాండ్రు మేము పనిచేయమని నిరాకరించుటచే బండి అచ్చటనే ఆగిపోయెను. ఎగ్జ్యూక్యూటివ్ ను చార్జిలోనున్న నూపర్నెంటు ఉద్యోగస్థుల నిమిత్తము పల్లవరమునుండి బీచికి మూడురైలుబండ్లను నడుపవలెనని ఏర్పాట్లు చేయుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

మధురలో సమైక్యదారులు పనిలో ప్రవేశించిరి. కాని తక్కినచోట్ల సమైక్య లటులనే యుండుటచే యిబ్బందులు తీరలేదు. మెయిల్స్ 6 గంటలు ఆలస్యముగా వచ్చుచున్నవి.

మధుర, 2 జూను:—మధుర సమైక్యదారులు కనివారము సాయంకాలము పనిలో ప్రవేశించిన తరువాత అన్ని రైలు బండ్లను మామూలు ప్రకారము నడుపుటకు ఏర్పాట్లు గావింపబడెను. కాని తిన్నెవల్లి, తంజావూరు, తిరుచనాపల్లి, విల్లిపురం సమైక్యలన పిలుచు గాకపోయెను. తిరుచనాపల్లి సమైక్యదారులు ఒక్కొక్కరే వచ్చుచున్నారు. తంజావూరు సమైక్యదారులు నిన్నటిదినమున పనిలో ప్రవేశించిరి. తిన్నెవల్లి సమైక్యదారులు యీసాయంకాలములోగా పనిలో ప్రవేశించురని అనుచున్నాడు.

విల్లిపురంలో స్థితిగతులు చాలకీష్టముగా నున్నవి. నేడు 4 ఎక్స్ప్రెసు బండిలో తిరుచనాపల్లినుండి విల్లిపురమునకు రైల్వేయధ్యోగస్థులు వచ్చుచున్నారు. చెన్నపురినుండి పోవు 1 మెయిలు నేడు మధుర చేరుననితోచదు. దానికి బదులుగా తిరుచనాపల్లినుండి ఒక డ్యూప్లికేటుమెయిలు ధనుష్కోటికి పోవును. తక్కినచోట్లనున్న సమైక్యలన 5 డ్యూప్లికేటు ఎక్స్ప్రెసు నిన్న మధురనుండిపోలేదు. నిచ్చటిదినమున నెం. 1 మెయిలు 6 గంటలు ఆలస్యముగా వచ్చినది. విల్లిపురంలో సమైక్యలన 5 ఎక్స్ప్రెసు, 25 ప్యాసింజరు బండి, 38 కూలీ స్పెషలు నిన్నటిదినమున తీసివేయబడెను. 4 ఎక్స్ప్రెసు మధురనుండి బయలుదేరెను. నిన్నటిదినమున ఒక గూడ్సుబండి ధనుష్కోటికిని, 4 గూడ్సుబండ్లు ట్యూటికొరిక్ కిని మధురనుండి బయలుదేరెను. ఇంజనుచెడిపోవుటచేత నెం 2 మెయిలు నిన్న ఆరు గంటలు ఆలస్యముగా వచ్చెను. 6 త్రివేంము ఎక్స్ప్రెసు నేడు మధురనుండి బదులు తిన్నెవల్లినుండి బయలుదేరును. మటులో బండ్లు మామూలుగా పోవుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

నాగపట్నం

31 మే:—సోండియన్ రైల్వేకంపెనీ డక్షిణ (మధుర) డివిజనులో బొగ్గుపనివాండ్రు సమైక్యట్టులవలన తంజావూరు నాగూరుమధ్య పోవలసిన రైల్వేన్నియు నిన్న రాత్రి 3 గంటలనుండి నడుచుట మానినవి. 3 మటులో బండ్లను మరొక మెయిలు బండియును యెట్లనడచెను (అ. ప్రె.)

తిరుచనాపల్లి

తిరుచనాపల్లి, 2 జూను:—విల్లిపురంలో సమైక్యలన చెన్నపురినుండి సరాసరిపోవలసిన రైల్వేన్నియు నిచట ఆగిపోవుచున్నవి. నెం 1 సిలోను బోటు మెయిలు తిరుచనాపల్లి జలక్ష నుకు నేటి సాయంకాలము వచ్చునని అనుకుంటున్నారు. మధురకును యింకాఅవతలకిని డ్యూప్లికేటు బండ్లుపోవుచున్నవి.

తిన్నెవల్లి, మధుర, ట్యూటికొరిక్, తిరుచనాపల్లి, తంజావూరు, ధనుష్కోటిలో సమైక్యదారులందరును తిరిగి పనిలో ప్రవేశించిరి. పోదనూరులో బొగ్గు పనివాండ్రు సమైక్యట్టిరి. ఏజెంటు బి. సి. స్కాటు 4 ఎక్స్ప్రెసు బండిలో నేటి యుదయమున విల్లిపురము పోయెను. 3000 మంది సిలోను కూలీలు సమైక్యపారంభమైనదాదిగా యిచ్చట డిగబడిపోయి నారు. వీరిని తీసికొనిపోవుటకు ప్రత్యేకబండ్లు నడుచునని అనుకుంటున్నారు. నిన్న యార్దరాత్రుమున 2 బోటు మెయిలు జంక్షను వచలి బయలుదేరిపోయెను. 78 యిరోడ్డు మెయిలు ఉదయం 10 గంటలకు బయలుదేరెను. ఒక తిరువాండ్రము డ్యూప్లికేటు ఎక్స్ప్రెసు మధురకు వడచెను. మాక్సి నాల్దాగారును మరి కొంతమంది రైల్వేపోలీసు యుద్యోగులును ప్రయాణికుల కిబ్బందులు కలగకుండ వైపునుట్లాపుతారమును కాంటిన్జిలోనుంచిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర నట సాహిత్య సభలు

జూన్ నెల 4, 5, 6 తేదీలను బందరులో జరుగును

అధ్యక్షులు బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని చెళ్లపిళ్ల వెంకటశాస్త్రిగారు కాశీస్థాచారిగారు
నాటకకళాభిమాను లెల్లరు విచ్చేయ బౌద్ధితులు

స్థానిక వార్తలు

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

ఎం. ఎల్. డిగ్రీ కరీకులు ఏప్రిల్ 1924

1924 ఏప్రిల్ మాసమున జరిగిన ఎం. ఎల్. డిగ్రీ పరీక్ష

లో యాదగిరి సంబంధము గలవారు ఉత్తీర్ణులై:-

1 వ తరగతి	నెం 7	8 వ తరగతి
8 వ తరగతి	నెం 15	2 వ "
"	నెం 18	3 వ "
4 వ తరగతి	నెం 27	3 వ "

రాక పోకలు:- రంగనాయకులు నాయుడు, పి.

డబ్ల్యు. డి. కాళి అండుర పెక్రటర్ గారు, సి. మూర్తిబేగారు ఉదాహరణమునకు, రా. బ. చాట్టర్జీ బీహారు ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారు బొంబాయికి కనిపారము రాత్రి పోయిరి.

రా. బ. ఎ. గోపాలస్వామిఅయ్యంగారు పంచాయతీల రిజిస్ట్రార్ జనరలు వారు మెట్టపాలెమునుండి, సోతు ఇండియను ఇండ్స్ట్రీయలు అధ్యక్షుడు ఎం. హెచ్. ఇబ్రహీము నేటుగారు ఎలిరాజులుగారు బావిష్టరు నేటు ఉదయం చెన్న పురివచ్చిరి.

సర్. కె. వి. రెడ్డి నాయుడు గారు నిన్న ఉదయం మంగళూరు మెయిలులో, ఇకకంటాపు కమిషనరు హె న్నాకు గారు నిన్న ఉదయం చెన్న పురి వచ్చిరి.

కరెన్సీ నోట్లు పోయినవి:- రూ 250/- కరెన్సీ

నోట్లు, (2) మారుపాపాయి నోట్లు, 8, 51 రూపాయి నోట్లు, పదిరూపాయి నోట్లు) గత నెల 22, 28 తేదీలలో గోనుగుంట్ల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం కంపెనీవారికి, 17, నారాయణముదలి పిథి, మదరాసు. గుడివాడ (కృష్ణాజిల్లా) నుండి వారి విల్లుమేనే జరులు పోస్టువారా పంపియండిరి. అవి చేరలేదు. పోయిన నోట్ల సంఖ్యలు:-

- S D/2—66673—రూ 50.
- Z C/32—12808—రూ 50.
- B E/72—89821—రూ 50.
- T E/16—05001—రూ 100.
- S O/55—98183—రూ 100.
- A D/60—86522—రూ 10.

ఈనోట్లు యెవరివద్దనున్నన వెంటనే మదరాసు పోలిసు వారికి గాని, యితరస్థలముల పోలిసువారికి గాని, అవి చేరవలసి యుండినవారికి, 17 నారాయణముదలి పిథిలో గాని, దెలియ జేయవలెను. వాటిని గూర్చి యేమి తెలిసినను జెప్ప ప్రార్థితులు. బ్యాంకులు ఎక్స్చేంజి విషయమున గూడ గమనింపవలెను. మద రాసు నీటి పోలిసువారు విచారించుచున్నారు.

చెన్నపుర గౌరవనీయ జాతీయోపాధ్యక్షులు

వై సంపుట పాఠాభివృద్ధి కమిటీ శ్రీ చల్లా శేషగిరి రావు పంతులుగారి ఆధిపత్యమున ది 31 మే నెల ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున సమావేశమయెను.

(1) చల్లా శేషగిరిరావు, (2) పోలిశెట్టి హనుమచ్ఛాస్త్రి, (3) గడ్డె రంగయ్య నాయుడు, (4) క. శ్రీనివాసరావు (5) గోనుగుంట్ల వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారు చెన్న పు రాధ్యక్షుడల జాతీయోపాధ్యక్షులకు సంఘసభ్యులుగ నెన్నకొనబడిరి. మతి యును, టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు, (2) గడ్డె రంగయ్య నాయుడు, (3) పోలిశెట్టి హనుమచ్ఛాస్త్రి, (4) గోనుగుంట్ల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపాధ్యక్షులుగ నెన్నకొనబడిరి.

జానుమాస ప్రారంభమునుండి గాంధీ నగర జాతీయోపాధ్యక్షులు కార్యాలయము గోనుగుంట్ల వెన్నవారి కార్యాలయము 15 బ్రాడ్వేయమునకు దుండును. సభ్యులుగ జేరగోరువారు దరఖాస్తుపాఠముల నరచుట బడయుచున్నను.

గోనుగుంట్ల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం, కార్యదర్శి

శనివారమునాడు రంజాపూరు మటులు మధ్యాహ్నము 2.15 నిమిషములకును త్రివాండ్రము ఎక్స్ప్రెసురాత్రి 7 గంటలకును గోల్డెన్ రాకువద్ద ఆగిపోయెను తిరుచనాపల్లి ప్రయాణికులు ప్రేమనుండి రాత్రి 2 మైళ్లు నడువవలసి వచ్చెను. తిరుచనాపల్లి దాటిపోవలసియున్న ప్రయాణికులు ఆరాత్రి ప్రేమను లోనే గడవవలసివచ్చెను. చెన్న పురినుండి వచ్చు నెం 1 బోటు మెయిలు గోల్డెన్ రాకు ప్రేమనుకు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు వచ్చెను. 15 గంటలనుండి వేచియున్న ప్రయాణికులు బండిలో వెళ్లిరి. 8 ఎక్స్ప్రెసుబండిలోనుండి తపోలు మెయిలు లోనికి గొంపోబడెను. ఈపనిచేయుటకు ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీరు కిక్లాకు గారు 10 మంది మనుష్యులనిచ్చిరి. నిన్నటి బోటు మెయిలులోని రైల్వేసార్వేలును రిపాలను తీయుటకు గాను మెయిలుబండి గోల్డెన్ రాకువద్ద ఒక్క అరగంటపేపు ఆగెను. విల్లిపురం వర్కుషాపులోని ఒకపోయను డ్రైవరు గారు, యిద్దరు ఫీట్లర్లు బొగ్గుపనివాండ్రుగను పనిచేయుదురు. నెం 1 బోటు మెయిలు తిరుచనాపల్లినుండి నిన్న మధ్యాహ్నము 1 గంటకు బయలుదేరెను. మధుర, తంజావూరు, కామరూ, కులిబలేయికి మోటారుబస్సులు పోవుచున్నవి. రిజిస్ట్రే కానిస్టేబులు జంక్షను ప్రేమనును, పెద్దలకు పాలక్కరెయి ప్రేమనును వాటరువర్కులను కాపాడుచున్నారు.

రాజీ

సమైధాదులు పనిలో ప్రవేశించుట

తనకు ఉత్తరువులు వచ్చెనియ, వారికోర్కెలు తీర్చ బడుననియు చెప్పి 21 యింకోర్కెల ప్యాసింజరుబండిని నడుపు డని లో కో నూ ప ర్నెం టు బొ గ్గు ప ని వాం డ్ర ను కోరెను. దానిని కానితముపై వ్రాసియున్నది అడిగి మధురనుండి ఏబండియైనను వచ్చినచో పనిచేయుదుమని వాచుచెప్పిరి. మధురనుండి ఏజెంటు బి. సి. స్కాటుగారు 4 ఎక్స్ప్రెసుబండిలో యిచ్చటికివచ్చిరి. ఈకోర్కెనుండివచ్చు 74 ప్యాసింజరు బండి నేటియుదయమున జంక్షను చేరెను. మధురలో జరిగిన ఏర్పాటును యిదవక్షమలవారును యేర్పరచున్న మరతులును బొగ్గుపనివాండ్రుకు తెలియజేయబడెను. అవియే వ్రాసియున్న బొగ్గుపనివాండ్రుకి లోకోనూపర్నెంటు అన్నివిషయములును తెలియజేసి పనిలో ప్రవేశించుట అడిగెను. కాని నెం 6 ఎక్స్ప్రెసుబండి మధురనుండివచ్చు వరకు వారనుమానించిరి. సమైధాదులు ఉద్యోగస్థులు ప్రాత్యహించుచుండగా, ఆంగ్లో యిండియను బొగ్గుపనివాడును, సమైధాదులలో ఒక డును ఆరుదాని యెలుగారు ఏక్స్ప్రెసు బండిలోవచ్చి ఒక చిన్న యువస్వామిచ్చి మధురలో సమైధాదులతోపాటు వచ్చెను. 50 మైళ్ల వరకు ఒక డే బొగ్గుపని వాడు నియమింపబడుట, సమైధాదులకు శిక్షింపబడకుండుట, జీతములవిషయము ఒకవారములో నిర్ధారణ చేయబడుట మొదలుగాగల షరతులను తెలియజేసి వారిని పనిలో ప్రవేశింప వలసినదని అతడు కోరెను. సమైధాదులు పనిలో ప్రవేశించుచున్నారు. (ఆ.ప్రె.)

చెన్నపురిలో సమైధ

రైలు సమచుటలేదు. చెన్నపురి ప్రాంతముల లోనుండు ఉద్యోగస్థులు నడిచిపోవలసి వచ్చుచున్నది. బయలుదేరిన రైలుగూడ వ్యవస్థనువద్దనో ఆగి పోవుచున్నది.

విల్లిపురం సమైధలో ధనహ్నాడినుండి చెన్న పురిపోవు బోటు మెయిలు విల్లిపురంనుండి మధ్యాహ్నము 1 గంటకు బయలుదేరినది. బహుళః చెన్న పురికి నేటిరాత్రి ఆలస్యముగా వచ్చును. చెన్న పురికిగూడ సమైధాదులచేత ప్రాంత ప్రదేశముల నుండివచ్చు రైలుబండ్లు పూర్తిగా ఆగిపోయినవి. వైదాపేట సెంటుధామకు మాంటు మొదల ప్రాంతములనుండి చెన్న పురి రావలసిన యుద్యోగస్థులు నడిచి పోవలసి వచ్చుచున్నది. మద్రాసు ఎగ్జిక్యూట ప్రేమనునుండి బయలుదేరు రైలు బండ్లు బొగ్గుపనివాండ్లు దారిలో సమైధాదులవలన వ్యవస్థను దగ్గరవో ఆగిపోవుచున్నది. (ఆ.ప్రె.)

చెన్న పురినుండి పల్నాపరమనుకు పోవుబండియు, పల్నాపరమనుండి చెన్న పురికి వచ్చుబండియు, కోడంబాకం ప్రేమనులో ఆగిపోయెను. ఫైరునులు పారిపోవుటయే యిందులకు కారణము. గతరాత్రి బయలుదేరిన బోటు మెయిలును నేటి ఉదయమున బయలుదేరిన రామేశ్వరం ఎక్స్ప్రెసుబండియును చెం గల్పట్టు ఆరైపుల వాగిపోయినటులు తెలియుచున్నవి. ఉయ్యవయమున చెన్న పురికి రావలసిన ఫస్టు ఆఫీసరు బండి మాంబలం కోడంబాకము ప్రేమనుల మధ్యనిల్చిపోయెను. 10 1/2 గంటల వరకు పోలిసు ఘాటును తీసుకొని రైల్వేయూద్యోగులు ఎగ్జిక్యూట ప్రేమనునుండి కోడంబాకం ప్రేమనుకు రైలు యింజనుతో పోయెను.

కార్పొరేషను వశపరచుకొనుట

కాంగ్రెసు ప్రచారము

మదరాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలకు నిలిచి కార్పొరేషను వశపరచుకొనుటను గూర్చి కాంగ్రెసువారు చేయుచున్న ప్రచారమున 9వ సభ 9.16 తేదీన అమ్మను డావిల పిథిలో శ్రీయుత కె. ఎల్. కాశ్రిగారి అధ్యక్షతన జరిగెను.

అధ్యక్షుడు ప్రారంభోపన్యాసమునందు కార్పొరేషను సభ్యత్వపుస్థానములు 10 కొద్ది నెలలలో ఖాళీకాగలపు అస్థానము లకు కాంగ్రెసు సభ్యులు అభ్యర్థులుగా నిలుచుచున్నారని తెలిపెను ఇదివరకు అభివృద్ధికి ప్రతిహతులుగానుండు జప్తిను పార్లమెంటులో నుండిను. ప్రజా శ్రేయము నాదని యిప్పుడు కాంగ్రెసు సభ్యులు ఓటరుల సహాయము కోరుచున్నారు.

అదికేకపులు నాయకరు గారు పిచ్చుట ఉపన్యసించిరి. ప్రజలు 5వ మాన్యులను పాటించి తమసౌకర్యములను గమనించు వాగనే కార్పొరేషను సభ్యులుగా నెన్నకొ వలయు ననియు నికరాజక వర్గమువారియెడ తమవిధిని నిర్దేశించుట సభ్యులకు తప్పని పరిణామము, సదితెను. లేటు పేయర్ల యాధీనమునందున్న ఓటును చాలబాగతగా నుపయోగింపవలెను. కాంగ్రెసుసభ్యులు ఒకకార్యక్రమమును నిర్దించి, దాని ప్రకారము నడచుకొను ప్రయత్నములను నియమించుచున్నారు. వారికి ఓటరు సహాయము జేయవలెను.

పి కోడండరావను, 'స్వదేశీ' పత్రికా సంపాదకులు పిచ్చుట మాట్లాడిరి. స్థానిక ఘముల ఆక్రమింపవచ్చునని గాంధీగారు అనువతి నొంగిరి. చాల పురపాలక సంఘములు కార్యముచారి యధీనమై యున్నవి. మదరాసు కార్పొరేషను ప్రజల శ్రేయమును పాటించని ధనాధికుల యాధీనమైయున్నది. వారి బాధనుండి తప్పించుకొనుట ప్రజలచేతిలోనే యున్నది. ఓట్ల సంపాదించుటయందు చతురమతులైన దాంపతుల బూటకములకు లోబడక కాంగ్రెసుసభ్యులకే తమ ఓట్ల నీయవలెను.

కాంగ్రెసు సభ్యుల మనుషేను కొందరు వైరారుగూడ ఎలుపున స్థానము సంపాదించవలెనని జూచుచున్నారు. వారిని సహాయము జేయుట లాభములేదని ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు దెలిపిరి. సి. సుబ్బారాయ మొదలియగు కాన్సిలరు గారు కాంగ్రెసుసభ్యులు గారని నడిపిరి అంతట అబ్బాయి నాయుడుగారు, సి. సుబ్బారాయ మొదలియగు వ్యాపారావుగారును ఇరువురును కాంగ్రెసు సభ్యులే, వారు ప్రజల కోరిక యెక్కువగా పాటుబడిరిని గట్టిగాజెప్పిరి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు వారు కాంగ్రెసుక్రీడను సంతకము జేయలేదు. కావున వారు కాంగ్రెసువారు కానేరరని నోకిరి వక్కాణింపగలగని పలికిరి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు (గూడ మాట్లాడిరి. అధ్యక్షుని ఉపన్యాసముతో సభముగిసెను.

తెనాలితాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

ది 10.6.24 తేదీ మంగళవారమున తెనాలిలో శ్రీ శ్రీ విద్యాభివృద్ధి మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమయి ఈక్రింది విషయములను నిర్ణయించుచు. కాన తనరు ఆసభకు కేవల 5 వజ్రుల ప్రార్థితులు.

విషయములు:- (1) తాలూకాసంఘ మేర్పరచుకొనుట, (2) అంజులకు నూకనోద్యోగుల నెన్నకొనట, (3) కార్యనిర్వాహకసభ్యుల నెన్నకొనట, (4) పూజానిధి వసూలుచేయుట దీక్షాసంఘ మేర్పరచుట (5) ఇతర విషయములు. సాయాస్యము సభాసంతక కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశమగును.

రావూరి రంగారావు,

కార్యదర్శి.

ఆంధ్రనాయకుల పర్యటనము

శ్రీయుతులు కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, యర్రవల్లి మంగయ్యపంతులుగారు, ము. సుబ్బారావుగారు, అయ్యదేవ కేశ్వరరావు పంతులుగారును నర్సాపురం, తిలవకు భీమవరం తాలూకాలందు పూజానిధి కై పర్యటన మొనర్చుచున్నారు. (స్వయంలేఖ)

ఆంధ్ర సారస్వత మహాసభ

సప్తమసమావేశము - కొవ్వూరు

సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు తల్లాప్రగడ, సూర్యనారాయణరావుగారి ఉపన్యాసమునం దీక్రిందిభాగములు ముద్రితములు.

సారస్వతప్రియులును, భాషాభిమాన మానసియులును చగుమికెల్లరకు సాగ్గతము, సుస్వాగతము. -

ఆంధ్రసారస్వతము

ఆంధ్రసారస్వతము శేమలబాల్యదశయం దున్నదని యొప్పు నకతప్పదు. నిశ్చయముచెప్పలేము. కాని పదిపండ్లండునం దలసంవత్సరములకు పూర్వ మాండ్రభావ. యక్షరత్వము నొందియుండెనాదేదా యనుసంశయముకూడ సంశయింపదగియున్నది. ఆంధ్రభాష సంస్కృత భాషావికృతిగాదు. ఆసిద్ధాంతము చంగీకరించుట కవకాశములేదు. భాష స్వతంత్రమైనదా కాదాయని నిశ్చయించు నియమములనుబట్టి చూచితినేమి మనభాష స్వతంత్రభాషయని చెప్పదగియున్నదిగాని సంస్కృతభాషావికృతి యని చెప్పట కవకాశము కన్పట్టదు. వికృతికల్పములు చాలగలవు. అవి సంస్కృతప్రాకృతమునండి వచ్చినవికూడ చగును. అవిపాచ్చుగనుండినగూడ నుండవచ్చును. అంతమాత్రముచేత భాషజన్మమని చెప్పసాహసంపలేదు. భాషములను స్వతంత్రముగ వ్యక్తీకరించుటకు దగిన శబ్దములు భాషాసంఘముల నున్నగునవి భాషయందున్నప్పుడా భాషజన్మము గాదని భాషాతత్వజ్ఞులైన సిద్ధాంతము. అది ధర్మమహాదనని చెప్పవచ్చును. ఆంధ్రభాషావికృతియనునది, సంస్కృతజన్మ మనియును భ్రామించుటకు కారణము లేకపోలేదు. ఆంధ్రభాషకుగల యక్షరరాశినిబట్టి చూచితినేమి భాషసత్వరగతముజేసినవారు సంస్కృతభాషావేత్తలని జెప్పవలసి వచ్చుచున్నది. ఏవో యత్నలపంఖ్యల యక్షరములు దప్ప దక్కినయక్షరములన్నియును. సంస్కృతాక్షరములే ఆంధ్రభాషకుగల ప్రత్యేకాక్షరములు గూడ స్వరభేదములను నిరూపించుటకు సంస్కృతాక్షరముల లేకొన్ని గుర్తులేర్పరుపబడియున్నవి. భాష సత్వరగతముగా గావించినవారు సంస్కృతభాషావేత్తలగుటచే వారి సారస్వతప్రక్రియలే వారి సాంప్రదాయములే మనభాషకుగూడ నలవడజేసిరి. ఆదిగ్రంథము లన్నియును నాభాషనుండియే యాంధ్రీకరించిరి. ఏ సారస్వతమునకయినను సమవాదము ప్రారంభదశగదా! కారణమునకయి దూరముగ బోనక్కరలేదు. ఎచ్చటనో యొక్కచోట నక్షరగతములయియున్న భాషములను గ్రహించుట స్వతంత్రమును భాషాత్మక ప్రయత్నమునకన్న సులభసాధ్యముగదా! ఆ పనియంతయును సంస్కృతభాషావేత్తలే చేసియుండుటచే వాక్యనియమములమాత్రము సాధ్యమయినంతవరకు నాంధ్రభాషానియమములను బాటించి తక్కినపోకడ లన్నియును సంస్కృతమాగ్ధములనే యవలంబించి పోయియున్నారు. ఆంధ్రభాషావాక్యనియమములు వేరు. సంస్కృతభాషావాక్యనియమములు వేరు. ఆభాషాసాంప్రదాయములు వేరు. ఈభాషా సాంప్రదాయములు వేరు. ఈ రెంటికిని తూర్పుపడమరల కున్నంతభేదమున్నది. విశు గ్రంథములు వ్రాయువారు తమ కేభాషయందు బాండిత్యముండునో యామార్గమునో యితరభాషలోని కనువాదము చేయువపుడుకూడ నవలంబించుట సహజధర్మము. అందుచేత నన్నయభట్టారకుండు మున్నగువారు సాంస్కృతికమాగ్ధములనే యవలంబించి యనువాదములను జేసియున్నారు. 100 కి 75 వరకు లానాటి భాషలో సంస్కృతపదములే వాడుచువచ్చిరి. ఆంధ్రమునగల భాషారవాస్యములు విశేషముగ గ్రంథముల కెక్కియుండలేదు. తిక్కనకాలము నాటి కాంధ్రాభాషా సారస్వత మాండ్రభాష మర్యాదలనేబట్టిపోవలెనని ప్రయత్నములు జరిగినట్లు కన్పట్టెను. నన్నయనాటి కవిత్వమునకును, తిక్కననాటి కవిత్వమునకును గల భేదములను నెంచిచూచినచో నిది స్పష్టపడకమానదు. తిక్కన, వేమన, కేతన, మారన మున్నగువారి గ్రంథములను పరిశీలింపుడు. ఆంధ్రభాషయందలి సహజముయిన మర్కములను ప్రవాహినియగు వ్యవహారభాషనుండి గయికొని గ్రంథము గావించినట్లు తెలిసికొనవచ్చును. విమృశి కాలములో శిష్యాధాదుల యభిప్రాయము నా ప్రయత్నము లాగిపోయి మరల సంస్కృతమాగ్ధములే విశేషించి ప్రబలజొచ్చెను ఇట్లని యాదికపులలోగాని, ఇటీవల కవిత్వములోగాని - యాంధ్రభాషలోని మర్యాదలు సాత్తిగాలేదని చెప్పజూచుట లేదు. ఆంధ్రభాషలో గ్రంథమును వ్రాయునపు డాభాషామర్యా

దము లేకపోవు యనుభవము. ఈవాదాంగభాషావేత్తల చేతులలో నాంధ్రమెట్లు మెరుగుచున్నదో! యానాడు సంస్కృతభాషావేత్తల చేతులలో నాంధ్రమెట్లు మెరిగినది. ఆనాడాంధ్రభాషాగ్రంథములను బహుశఃరూపేణ వేమలము తక్కువగానున్నట్లు గ్రంథమును దృష్టాంతములు గానవచ్చుచున్నవి. చూడుడు. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణియందు.

‘స్వస్థానవేష భాషాభిమతా స్థంఠః
రసప్రలుభధియ, లోకేబహుమన్యంతే, వైకృతకాన్యాని
చాన్యవసహాయ’

అను సూత్రమును. స్వవేషమునందు, స్వభాషయందు వభిమానముగల సత్పురుషులు వైకృతకాన్యములను గూడ బహుశఃరీతురనిగదా దీని యర్థము. దీనివలన సేమి కేలుచున్నది? వైకృతకాన్యములను హడవని చెప్పబడలన ప్రాధాన్యము మరియొకభాషా గ్రంథమునకే యని కేలుచున్నది. నాడే! నేడును చాలమంది పెద్దలలో గౌరవము సంస్కృతగ్రంథములకును నాసాంప్రదాయములను కేలుచున్నది. మాట్లాడునపుడుగూడ నెన్నితత్వమువచుములు మాట్లాడిన నాతడంత గౌరవనియు దని యెంచుచున్నారు. భోజనముల సమయమునుగూడ పప్పునటకు మారు సూపమనియు, ఇటుకలనుకుమారు ఇష్టము లనియు, చల్లయనటకుమారు తక్రమనియు వాడుకాని మన మెందరిని జూచుటలేదు. ఈవాడువాడు సంస్కృతము వచ్చినవారయిననుగాయి. ఆమాటలు మాట్లాడిన గౌరవమని యెంచి యెట్లో కష్టించినో వాని నుపయోగించుచున్నారు. మృచ్ఛకతికలోని శకటానివలె కొంద రామాటలను తల్పిబ్బునాడెయుచున్నారు. మరియొకటి కూడను. ఆదినమలలో సంస్కృతభాషావేత్తలే యాంధ్రసారస్వతము నభ్యసించుచున్నట్లు కన్పట్టుచున్నది. లేకున్న ఆంధ్ర వ్యాకరణమును సంస్కృతమున వ్రాయవలెనని యావశ్యకతలేదు. ఆంగ్లమున వ్యాసిన ఆంధ్రవ్యాకరణమాండ్రుల కొఱకని చెప్పము గదా! అట్లే సంస్కృతమున వ్రాసిన ఆంధ్రవ్యాకరణము సంస్కృత పండితుల కొరకేయని చెప్పవలెను. ఆకాలమున సంస్కృతమునండి తత్సంప్రదాయము లేట్లు వచ్చి మనభాషలో జేరెనో యీ కాలమున ఇంగ్లీషుపదములును, సాంప్రదాయములును నులులే విచ్చిపడుచున్నవి. మన్యకొంతకాలము మహమ్మదీయపదములు కూడ వచ్చిచేరినవి. కాని యిప్పు డాంగ్ల భాషాసాంప్రదాయములవచ్చి మనభాషలో జేరినట్లుగ మహమ్మదీయ భాషాసాంప్రదాయములను వాక్యరచనలవచ్చి చేరినట్లు కన్పట్టెను. ఇప్పు డాంగ్లమునండి పంక్తిరచనా మార్గము లన్నియు సాంప్రదాయమున వచ్చిపడుచున్నది. సంస్కృతభాషా సాంప్రదాయములకును, నాంగ్లభాషాసాంప్రదాయములకును సంబంధబాంధవ్యము లుండియున్నచో యిప్పుడు జరుగుచున్నమార్పు లంతగా బాధించివికావు. ఈరెంటికిని విశేషవ్యత్యాస ముండుటచేత ను నాంధ్రభాషాసాంప్రదాయముల వానికి శేమలము భిన్నము లగుటచేతను మన యిప్పటిసారస్వతనిర్మాణమునకు గొప్పయి కట్టుట తటస్థించినది. ఆంధ్రభాష నభ్యసించువారి కధమును మూడుభాషలయొక్క సాంప్రదాయములు తెలియవలసివచ్చుచున్నవి. ఇది అభివృద్ధికి మార్గమయినచో జదువుకొనెడివారి కష్ట మెట్లుండినను తనిర్మాణమార్గము చంగీకరింపవచ్చును. కొంతకాలము క్రిందటివరకు సంస్కృతభాషనుండి యనువాదములు జరిగినవి. ఆపండితులు మనకు గురువులేవారు. ఆసాంప్రదాయములు మనసాంప్రదాయము లయినవి. ఆభాషమును నవినా భాషసంబంధ మేర్పడినది. ఇప్పుడు ఎవరియొ కొందమన్నను పోవట్టిసితి వచ్చినది. ఇప్పు డాంగ్ల భాషనుండి యనువాదములు ప్రారంభమైనవి. ఈయనువాదకు లదివరకున్న యాంధ్రగ్రంథములనుగాని నిర్మాతలగు సంస్కృతభాషాగ్రంథములనుగాని చూడకయే యందున్న శబ్దాలము నైనను గ్రహింపకయే ప్రస్తుతానువాదములను జరిగించుచుండుటచే భాషలో నిదివరకు వచ్చిచేరిన శబ్దాలమునకు నిప్పటి శబ్దాలమునకును సంబంధమే యేర్పడకుండ బోవుచున్నది. ఒక్కభాషనుకే యప్పుడున్న శబ్దాలములేను. ఇప్పుడువచ్చిపడుచున్న శబ్దాలము వేరు. ఆసాంప్రదాయమును చదివినవారి కీసాంప్రదాయ మర్థములులేదు. ఈ సాంప్రదాయమువారి కిది తెలియుటలేదు. ఇప్పుడే సాంప్రదాయము భాషాభివృద్ధికి శ్రేయోదాయకము అవలంబియము అను విషయము మీరు నిర్ణయించుకొనవలసిన విషయము ఆపని చేయకుండ మీరు సారస్వతభివృద్ధికియే శ్రయప్రయత్నములు మూగ చెబితి వారి మచ్చుటవలె నుండును. అయ్యో! ఒక్కటిచూడుడు. మీభాష యెట్టిదుస్థియందున్నదో; సంస్కృతము చదువుకొనవలెనన్న ఏయొకరిద్దరో పాఠశాలనువారు పండితు లున్నారు. ఆంగ్లము చదువుకొనుటకు దేశ

మంతులు వ్యాపించి దొరతనమువారి యడులేయున్నవి. ఆంగ్లము నేర్చుకొనుటకు బహులున్నవారే! ఆంధ్రసాహిత్యాభ్యాసమునకై ప్రేమ మడిచి యొక్కబడి మాపుడు. ఇంతటికంటె జొరగా గొప్పితి దేశమున కెన్నడైన పట్టునా? సర్వసామాన్యముగా నాంధ్రమున రమచేరయినను వర్ణక్రమము తప్పకుండ వ్రాయువారు లేకున్నారు. ఆంధ్రమున కేమిసారస్వత మున్నది. అదిచురుపు కొన్న సేమి ప్రయోజనము! రాజభాష నేర్చుకొనిన మనము వృద్ధిగొంద గలుగుదుమని బూడిదలో ప్రేమ పెట్టిననాడే ఆంగ్లవిద్యాభ్యాసము మొదలెడుచున్నారు. వాటివృద్ధయమున చిన్ననాడే వైదేశికభాషములును వైదేశికసాంప్రదాయములును వచ్చిచేరుచున్నవి. కొత్తభాషాసాంప్రదాయములును కొత్తభాషయను నేర్చుకొనుచున్నాము. చిన్నప్పటినుండియు నుగ్గుపాలతోఁ దల్లెచెప్పినభాష యతరాభ్యాసముతో నాపివేయుచున్నారు. విదేశభాష చనుదు పట్టబడుటలేదు. మనభాష మొగమయిన మనముచూచుట లేదు. చివర చేమి తటస్థించుచున్నది. భారాళముగా నన్యభాషాపదములను బ్రయోగింపలేకుండ మనభాషయందు మన భాషములను వ్యక్తీకరింపలేని స్థితికి వచ్చియున్నాము. ఇంకా సారస్వతము వృద్ధిలోనికి వచ్చుటెట్లు? ఈయంగమున నాంగ్లభాషా మార్గముల గ్రంథములు బయలుపెట్టుచున్నవి. పంక్తిరచన యావధిని ఆచరింపను బోవుచున్నవి. గ్రంథములు బయలుపెట్టుచున్న విన్నమాటయేగాని యందు కట్టసద్దిగాని, వాక్యయోగ్యతగాని కన్పట్టుగ్రంథములు చాల వరదుగ నున్నవి. ఈ చెప్పట సంస్కృతభిన్నమయిన సాంప్రదాయభాషామార్గములనే చెప్పటలేదు. ఇప్పుడు రచించుపబడు గ్రంథములే భాషామార్గము ననుసరించుచుండునగూడ కనిపెట్టుట దుర్బలముగా నున్నది. ఇప్పటి గ్రంథరచన ప్రక్రియను నిష్పక్షపాతముగ విమర్శించి భాషాశుద్ధి చెడకుండ సంఘసమర్థములు ముందు చూడవలయును. తెలుగునందలి మరుగులను తిక్కనాదు లనలంబించిన త్రోవలనుబోయి సారస్వతమున బ్రవేశపెట్టు జూడవలయును. ప్రవాహినియగుభాష యీకాలములో వలె విశేషించి గ్రంథములు కావలయును. అప్పుడుగాని భాషకు జీవాత్మ కలుగనేరదు. భాషకు జీవశక్తి శబ్దములలోకన్న శబ్దచ్ఛారణలో నెక్కువగా నున్నట్లు గన్పట్టుచున్నది. ఇది మాండలికభేదమును పాటించునదియని చెప్పక తప్పదు. తిక్కన్న నెల్లూరుప్రాంతమువాడు. ఆప్రాంతమునందు ప్రవాహినిగా నుండుభాషను గ్రంథము గావించినాడు. ఆయన గ్రంథములజూచిన నాతట్టున వాడుకలోనున్న భాష విశేషముగ నుపయోగించినట్లు కన్పట్టెను చూచుదానిని, చేయుదానిని అనుప్రయోగము లీ మండలమున లేవు. చూడబోయెను, కాయబోయెను అనుతుము న్నంత ప్రయోగములను మనవైపున విశేషించిలేవు. దానికి బదులు మనము భాషాప్రత్యయములను కుష్ఠిచేర్చి చేయుటకు, కాయుటకు నని వాడుదుము. భాషకు నియమము లక్కరలేక నేర్చుగా వ్రాయవలెనను మతములోనివాడను కాను. కాని భాషములను వ్యక్తీకరించుటలో మృదుమధురముగ ప్రవాహిని దేశ్యము విశేషముగ నుపయోగింపవలెనని నావత్తము. ఈవిషయమున కొంతకాలమునుండి నిష్పవోళభాషావాదులకును, గ్రాంధికభాషావాదులకును జరుగుచున్న వాచప్రతిపదములను నేనిచ్చట విపులీకరించి, విమర్శించి మీకాలమును వ్యర్థముచేయ నోషను.

సమగ్రవ్యాకరణము

మన వ్యాకరణ మసమగ్రముగ నున్నది. ఎనకొకొకవిషయముగ వారొక్క వ్యాకరణముగ వ్రాసినారు. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి మొదలు చిన్నయనాదివరకుగల వ్యాకరణములను పరిశీలించి చూచినచో మనకు వ్యాకరణము లేదనియే చెప్పవలసి వచ్చును. పెద్దవాండ్రుమాట యలుండు చిన్నవాండ్ర కవలంబి నియములగు మార్గము నమునను నొక్కచోట చేర్చి హర్షవలనాధి దుర్భాగ్యములయిన విషయముల మాట యెల్లున్నను, తక్కిన సామాన్యవిషయముల కయినను సర్వసమర్థముల యయిన మూత్రములు పుట్టలదా? ఈవిషయముయి సారస్వతసభలో పెక్కుసారులు చర్చజరిగెను. ఈసంవత్సర మాకార్యము నిర్వహించ మిరందమను శ్రద్ధాశుల్లే తెలుగువ్యాకరణ మొకటి కొలిదికాలములో నిర్మాణము చేయింపగడంగవలయు.

సంస్కృత శబ్దములును, సమాసములు మున్నగునవి యాంధ్రమున, సంస్కృతమున నున్న ధ్వజద్వేదముతోఁ దమ గనవచ్చి పడుచున్నవి. ఆశబ్దశుద్ధి యాప్రయోగ వైర్యల్యమును తెలిసికొనుటకు వలయు వ్యాకరణసూత్రము లెన్నియును తెలుగునకు వచ్చియుండలేదు. సంధి, సమాసము, స్త్రీప్రత్య

జుమ్మ, తద్దీతము, కారకము, అవ్యయము, కృతము ననునీ సంస్కృతవ్యాకరణభాగములు తెలుగున సుబోధముగ నుండు నట్లు వ్యాకరణమున జేరవలయును. అది లేకపోవుటచే నాంధ్ర రచయితలు పదుచున్న బాధ మిక్కుటముగ నున్నది. సంస్కృత వ్యాకరణము దురవగాహముగ నున్నది. సంస్కృతసాహిత్య నేత్రలకే ప్రస్తుతము సంస్కృతమున సామాన్యవ్యాకరణముగఁ బరిగణింపబడుచున్న సిద్ధాంతకాముది చిరకాలాభ్యాసమునగాని లభింపవచ్చును. సంస్కృతవ్యాకరణ నిర్మాతయగు పాణిని మహర్షి రచించిన నష్టాధ్యాయము, దానిభక్తియు సమ గ్రముగను, సంక్షేపముగను నున్నదిగాని యీ యన దృష్టి విశేషముగ తనవ్యాకరణము సుబోధముగ నుండుటకయి ప్రసరింపఁజేసెనని చెప్పటకు సాధ్యము గాకున్నది. ఆంధ్రవాదిన గ్రంథముయొక్క పథకము నవగాహనము జేసికొ నుట కొక్కసంవత్సరము చదివినగాని బోధపడని పరిభాషేందు శేఖరమును మహాత్మ్యగ్రంథమునొందు వ్రాయవలసివచ్చెను. ఆవార్తమునే యవలంబించి తెలుగునకుగూడ నిట్టిచిట్కలు తెచ్చిపెట్టకుండు నుభయముగ చదువుకొని యధ్యయజేసికొనగల సూత్రములు మనవ్యాకరణమునకు జేరవలయును. తెలుగువ్యాకరణ ముండవలసి రీతిల నన్నిటిని సమగ్రముగ నిరూపించుటకు చగిన కాలముగాని, శక్తిసామర్థ్యములుగానిలేవు. ఆవిషయము ను జర్పించి తీర్మానించుట కొకదినము మీకు నిర్ణీతమయియు న్నది. మీరెల్లరు నావిషయముగూర్చి సంపూర్ణముగ చర్చచేసి రిశ్మయమునకు వచ్చి యాగ్రంథమున త్వరలో దెలుగురచయిత లకు లభింపఁజేయ ననుగ్రహింతురని వేడుచున్నాడను.

సాహిత్యపటిమలేక సారస్వతాభివృద్ధి పొందనేరదు. సాహిత్యమునకు చాలసామగ్రి యుండవలయును. భాషాజ్ఞానమా యిముచాలదు. దానికి శాస్త్రసంపుటికరణ మెంతయేని యుండవలయును. శాస్త్రములు బహువిధము లయినవికలవు. ఈయంగ మలన్నియు నేకరింపక సాహిత్యము వృద్ధిచేయనేరదు. సంస్కృతమునంగల శాస్త్రసామగ్రి చందయు తెనుగునకు కొనిరా నలయును. ఇంతివరకు పురాణములు మున్నగునవిమాత్రము కొన్ని ఆంధ్రీకృతము లైవని. గర్భశాస్త్రములు, స్మృతులు, వేద ములు, శాస్త్రములు మున్నగునవి సుబోధముగా నుండునట్లు ఆంధ్రీకరణ కొనిరావలయును. ఈఆంధ్రీకరణములు సంప్రదాయ-సాచారముగా జరిగియున్నవని తెలియినవారు చేయవచ్చును. ఇప్పుడెందు రొన్నిటికి ఆంధ్రీకరణములు జరుగుచున్నవి. కాని యవి సాంప్రదాయానుసారముగా కవిస్మృతయను నైతింగి వ్రాయుటకైన కాన్పించుటలేదు. రచయితలు తమస్మృతయ మునుబట్టి మాత్రము నాంధ్రీకరణము చేయరాదు.

వేవచెట్టుయొక్క మంచి

గుణములు గలిగిన టాయిలెట్ అందు జౌషధసంబంధమైన

వస్తువులు

వర్గోబిబ్బు:— కార్బాక్ ఇతరజౌషధసంబంధమైన నబ్బులన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయుదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వానినిచ్చేది. 8 బిల్లులకుల పెట్టె 1 కి ధర రూ 0-12-0.

వర్గోఘ్రాయిను దుశ్చూడు:— తరచులతో దంతభాగమును చేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయము. బ్రహ్మతో వర్గోఘ్రాయిను దంతచూర్ణమును చేర్చి దంతభాగ న ము తే నీ కొనుట చాలమంచిది. వేవచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్నియు నిందులో గలవు.

బుడ్డి 1 0-6-0; చిన్న పొట్టు 1 కి 0-2-0.

వర్గో పాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు, వేవమునకు తగినది.

దబ్బా 1 కి రూ 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0-3-0.

హిందూజాతమునందు హిందూజాత పరిశ్రమము, భవము చే రయారజేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323 Tambu
Chetty Street, MADRAS.
&
Mr. V. V. KRISHNA IYER
Palghat

బెంగాలురాష్ట్రీయసభలు

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని యుపన్యాసము

నెరాజ్ గంజ్ జూను 1:— బెంగాలు రాష్ట్రీయసభ ఈదినమున సమావేశమయ్యెను. స్వామి శ్రద్ధాసంద, చిత్తరంజన దాసు మొదలగు ప్రముఖు లురదెంచుటచే కార్యక్రమ ముత్సాహపూరితముగ నుండెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడగు జి. చౌదరి గారు, ప్రతినిధుల శాహ్వానియచు, హిందూమహమ్మదీయ వివాదములకుల గలగనన్న అపాయములను వివరించి, బెంగాలుగ్రామజీవితమును పునరుద్ధరించుటకొరకు కొన్ని నూచనల నొనరించెను.

మాలవీ అక్రముఖాక్ గారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసమునందు హిందూమహమ్మదీయసంబంధములగురించి వివరించుచు, వివిధ సంఘములు అన్యోన్యభావముతో పనిజేసిననే స్వరాజ్యము సాధ్యమగునని దృఢముగ దెలిపి, ఈరెండుసంఘములును ఒకరి మాట్కలనొక రంగీకరించుచు కాశ్యతమగు కాన్ స్టిట్యూషను నేర్పరుపవలెనని నూచించెను.

బెంగాలురాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ సమావేశము అధ్యక్షుని బెడలంపు

ఈదినమునగూడిన మహమ్మదీయరాష్ట్రీయ సమావేశమున కనుకొన్నంతకంటె తక్కువమంది హాజరైరి. మహమ్మదీయుల జన్మవృత్తముల రక్షించి, సంఘము నభివృద్ధిపరుచుటయే ఈసభ యొక్క ముఖ్యదర్శనమని ఖాక్ హుద్దయి ముప్రభుమాస్సేను ఎం. ఎల్. సి. గారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసమున నుడివరి. స్థానిక సంఘములందును, కాసనభలందును జనసంఖ్య ననుసరించి మహమ్మదీయుల కెన్ని ప్రాసములు వచ్చునో వానికిన్న తక్కువస్తానముల నంగీకరింపరాదనియు, బెంగాలులోని హిందువులు ఈమాట్కలను గమనింపనియెడల కాసన భలలోని మహమ్మదీయులు యూరపియనులతోగలసి తమమాట్కలను సాగింపకొనెదననియు నుడివెను.

హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలహములు సంభవించునకు భయములు చల్లారెను. అయినను అధికారు లింకను జాగ్రత్తనే యున్నారు. (అ.ప్రె)

శ్రీ శ్రీ అనుమోము ముఖర్జీ

లాహోరు బెంగాలీల అనులాపము

లాహోరు మే 31:— లాహోరులోని బెంగాలీలు ఈరాత్రి బ్రహ్మ సమాజకుండరమున సమావేశమై 80 అనుమోముఖర్జీ గారి మరణమున కనులాపమును దెలిపిరి. ఆసభ కధ్యక్షుల వహించిన ప్రా. సురేంద్రనాథ దాసుగుప్తగారు ముఖర్జీగారి నేతను, దేశభక్తిని, వైద్యమును ప్రశంసించిరి. దాక్టరు నందలాలు, పంజాబు విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన ప్రొఫెసరు రావుగారు రుపన్యసించుచు ముఖర్జీగారి మరణమునల నొక్క బెంగాలునకే గాక బారతదేశమున కంతకును తీరని కొరత వాటిలెనని నుడివది. (అ. ప్రె)

టారిఫుబిల్లు

80 సవరణలు

సిమ్లా, జూను 1:— సెలక్టు కమిటీవారిచే సవరింపబడిన టారిఫు బిల్లునకు, 80 సవరణల సుపపాదించుటకు నోటీసుల నొసగిరి. ప్రతిజ్ఞాజనకు ఉపాధ్యక్షమునకు గూడ సవరణలకు నోటీసుల నొసగిరి. ఉత్కలపరిశ్రమను ప్రభుత్వమువారు దీసికొనవలెననియు, బిల్లును ప్రజాభిప్రాయము కొఱకు ప్రకటింపవలెననియు, రక్షణము నొసగుటకు గా నీ పరిశ్రమయందు చెచ్చింపబడు ధనములో నధికభాగము భారతీయులకిగ నుండవలెననియు బిల్లుపై పరిశ్రమపై గూడ రక్షణ పన్నును విధింపవలెననియు ఈ బిల్లును అయిదువత్సరములవరకు సమయలో నుండునట్లేర్పరుపవలెననియు, లోకోమొటివు పరిశ్రమగూడ రక్షణ మొసగువలెననియు సవరణలు గోరుచుండెను. (అ. ప్రె)

బీహారులో కలరా

ఏరు నమ్మదిగా లేదు

పాట్నా మే 31:— కలరాజాత్యము యెంతమాత్రమును తెక్కుక లేకని ఆరోగ్యభాధికారి కలజ్ రాన్ గారు చెప్పుచున్నాడు. కారాన్, సహబాద్, పాట్నా, గయాలకు యాత్యాధి వ్యాపించుచున్నది. (అ. ప్రె)

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూనునెల 2-వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు

బనియాల రూ 1-కి రూ 85-0-0	మొదలు 45-0-0 నుండి
బియ్యము బస్తా	మొదలు, వరకు
కునుమ తెనాలి ,, ప 48 గలది రూ 18-0-0	14-0-0
నెల్లూరి ,, డిటా ,, 16-8-0	17-0-0
డిల్లీ ,, డిటా 45 గలది ,, 16-8-0	17-0-0
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0	9-0-0
నువ్వులు ,, ,, 24-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రూ 205	రూ 12-0-0 రూ 18-4-0
నెనగలు ,, డిటా ,, 10-4-0	10-8-0
నెనలు ,, డిటా ,, 10-12-0	11-4-0
మినుములు ,, డిటా ,, 12-8-0	18-12-0
ఉలము ర 164 ,, ,, 8-4-0	8-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

నువ్వులు నూనె రూ 1-కి	రూ 165-0-0 170-0-0
నెయ్యి ను 1-కి ,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం శేరునెనకపప్పురూ 1-కి ,, 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రదేశము ,, ,, 55-0-0	58-0-0
శేరునెనకనూనె గానుగ రూ 1-కి రూ 148 మి.కా.నూనె 188	
అనుదము నూనె రూ 1-కి	రూ 160-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు రూ 1-కి	రూ 210-0-0 215-0-0
మారపసుపు ,, ,, 160-0-0	165-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు)రూ 1-కి రూ 80-0-0	112-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రూ 45, 50	
కాళహస్తీ పాయకట్టు ,, ,, 60, 70	
కెల్లము రూ 1-కి	రూ 85-0-0 80-0-0
చింతిపండు రూ 1-కి	రూ 26-0-0 42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం రూ 1-కి	రూ 88-0-0 86-0-0
చదరం ,, 82-0-0	86-0-0
రవుండు ,, 81-0-0	87-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు	రూ 78-0-0 84-0-0
బంగారము, తులము 1-కి	రూ 25-6-0 25-8-0
సవరను 1-కి	16-4-6
ఇత్తడి రూ 1-కి	రూ 295-0-0 300-0-0
రాగి డిటా	రూ 850-0-0 855-0-0
అస్కా చక్కెర బ 1-కి	రూ 47-12-0 48-0-0

(7) రంగులు లలిజరైన

ఆత్మకృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు	రూ 92-0-0
పొత్తకృష్ణుడు డిటా	డిటా
సింహం డిటా	డిటా
4 గురం డిటా	రూ 86-0-0

సక్సన్ దంతచూగము

సోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్వను. పండ్లనొప్పులు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు చీముకాటులు వాచుట దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇద్దిస్థదేశ మూలికల ఔషధముతోను జౌషధద్రవ్యములతోను చేయబడినది. 1 డబ్బీ 0-2-0. టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి.

దజను- 1-4-0

నెం. 1 ఎ. అలంగాతా పిళ్లపిడి తిరువల్లికేణి ముద్రాసు.

వెలువడినది! డిటెక్ట్ వునవల! క్రొత్తనవల!

జియా ప జియా ములు

సాహసము-స్త్రీసాహసము!! - సన్మార్గమో దుర్మార్గమో సాహసమున లక్ష్మీయున్నది - సాహసమున జయమున్నది. సాహసమునే మరణముగూడ నున్నది. ఈ సాహసమున నెన్నియో బంధిపోటులు జరిగిపోయినవి. ఏదటో జియించారు లు పరాధూతులైపోయిరి! ఎవ్వరా గజదొంగ? - ఎవ్వరా సాహసిక చోరభామణి? జయపజయములు, చూడుడు! చిత్రపట శోభితము 264 పుటలు వెల రూ 1-8-0 చంద్రాదారులకు రూ 1-0-0 మాత్రమే.

ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

భారతదేశము-విర్లండు

రెంటికిగల భేదము - స్వరాజ్యమునకు అవాంతరములు

మ త వి య ము ల నె త్తి వే యు డు

వి చ త్త న లే కు ం డ కా ల్పు ట కు డా ధ్య త

సర్ క. కరునాయుగురి సాక్ష్యము

లండన్, మే 30:—చార్లసుగారు అష్టాదశవార్ష వేయ లాహోరులో కాల్పుడు అన్యాయముని శంకరనాయుగురు జెప్పిరి.

సంస్కరణములకు సర్వ మైకేలు ఓడ్డయరుగారు ప్రతి కూలురుగ నున్నారాయనియడుగ 1916సంవత్సరములో విరిపు ప్రజలు హోమురులను గోరుచున్నారనియు భారతీయులకు గూడ ఏల ఇవ్వరాదనియు సర్వ మైకేలు ఓడ్డయరు గారితో జెప్పినని శంకరునాయుగురు తెలియజేసిరి. భారతీయుల కును విరిపుప్రజలకును చాల వ్యత్యాస మున్నదని మైకేలు ఓడ్డయరుగారు బదులిడిరి. తానందుల కంగీకరించి, భారతీయుల కును, విరిపుప్రజలకును వ్యత్యాస మున్నదనమాట నిజమే అని అంగీకరించి, విరిపుప్రజలు ప్రభుత్వ రాహిత్యులనియు భారతీయులు సదా, నిరతము ప్రభుత్వ రాహిత్యులు అనియు జెప్పిరి.

క్రమేణ తాదృశతాయత ప్రభుత్వమును ఆంతఃపులగ ఇవ్వవలెనని మాంఘేగుగారు జెప్పినటుల అంగీకరించెదనని న్యాయమూర్తి మకాడ్డిగారికి శంకరనాయుగురు బదులిడిరి.

హిందూమతములో జాతిభేదములు ముఖ్యవిషయములు గావాయనియు ఆజాతిభేదములు ప్రజాస్వామ్యమునకు నిర్వహించి రానికష్టములు గావాయని న్యాయమూర్తి మకాడ్డిగారు శంకరనాయుగురు నడిగిరి.

శంకరనాయుగురు జౌననిజెప్పి మద్రాసులో జాతి విభేదము లనంతరింపజేయుటకు స్థాపింపబడిన సంఘసంస్కరణ సభకు తానధ్యక్షుడన వహించితిని జెప్పిరి.

జాతిభేదము నంతరింపజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్న వారు బాధ్యతగలవారేనా యని న్యాయమూర్తి మకాడ్డిగారు తడిగిరి.

జౌను. స్వదేశసంస్థానములలో నిప్పుజాతులను పవిత్ర మగు దేవాలయములోనికి రానియవలెనని పట్టులతో పనిచేయుచున్నవారు చాలమంది అరస్తుచేయుచున్నారని శంకర నాయుగురు రనిరి. జాతిభేదములు సమసినగాని ఇండియాలో ప్రజాస్వామ్యపరిపాలనమునకు వీలులేదనియో మీయభిప్రాయ మని న్యాయమూర్తి మకాడ్డిగారు తడిగిరి.

మతవిషయములను ఎత్తివేసినగాని వీలులేదని శంకర నాయుగురు రనిరి.

ఎపుడు జాతిభేదము లంతరించునని మీయభిప్రాయ మని న్యాయమూర్తి మకాడ్డిగారు తడిగిరి. శండుమాడు తరముల వరకు అంతరింపజేయుటకు వీలుండవనియు కాని అంతకాలము పట్టదనునొనెదనని శంకరనాయుగురు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఓడ్డయరుగారి బాధ్యత

పంజాబులో జరిగిననుచున్న దౌర్జన్యము లన్నియు ఓడ్డయరుగారి ప్రేరణచే జరిగినా యని చార్లసుగారుగ ఆవిషయమై తానేమియు జెప్పటకు లేదనియు దానిని న్యాయవాది క్షుమునుబట్టి వారినపలసిన విషయమని శంకరునాయుగురు రనిరి.

పైనికులను చేర్చించుటలో అన్యాయముగను కృతము గను ప్రవర్తించి నక్రమార్గముల ననుసరించినవారు ఓడ్డయరుగారికి తెలియునని ఇపుడు జెప్పెదరాదని యడుగ ఓడ్డయరుగారికి తెలిసియుండవచ్చునని శంకరనాయుగురు నిగి.

నిర్బంధము గూడదని సదా ఓడ్డయరుగారు జెప్పుట శంకరునాయుగురుగారికి తెలియదా యని చార్లసుగారుగ అట్లు నిర్బంధముగూడదని ఓడ్డయరుగారే యుపన్యాసములను చార్లసుగారు జూపించగలరాయని శంకరనాయుగురు రడిగిరి. నిర్బంధము గూడదని ఓడ్డయరుగారు ప్రకటించలేదా యని యడుగ ఈదావాలో దాఖలు చేయబడినవానినే ఎరుగుదు ననియు, ఆప్రకారము దాఖలు చేయబడినపుడు వానిని గూర్చి మాత్రమే తెలియనని శంకరనాయుగురు ప్రత్యుత్తరము నిడిరి.

నిర్బంధము గూడదని ఓడ్డయరుగారు ప్రకటించిరిని నిర్ధారణ చేసినపుడు తాను జెప్పినవంతయు అసత్యమని తెలియ చేయ శంకరునాయుగురు రెన్నడైన ప్రయత్నించిరాయని యడుగ మీయభిప్రాయమై తానేమి జేయవలెనని తనన్యాయ వాది నిశ్చయింపలసిసి యున్నదనియు నిర్బంధమును ఆపుచే యుటకు మామూలుగ ఇవ్వబడు హెచ్చరికలు ఇవిగావని శంకరునాయుగురు రనిరి. మామూలుగ ఒకప్రకటనమును ప్రకటించ వలెను. కాని ఈ హెచ్చరికలు బహిరంగముగ జేయబడ లేదనియు రహస్యముగ బంపబడెననియు శంకరునాయుగురు చార్లసుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఒక గ్రామములో పైన్యములో జేరుటకు వారివంతుసంఖ్యను సమకూర్చినపుడు వారికి నీటిపారుదలను తీసివేసెదనని జెప్పినపుడు ఓడ్డయరుగారు రిది అన్యాయమని వ్రాసిన లేఖను గూర్చి చార్లసుగారు తెలియజేయ తానాగ్రంథమున వ్రాసిన పుడు ఆలేఖసంగతి తనకు తెలియదని శంకరునాయుగురు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

కాలుల్లున్యాయమా?

నిర్దోషులు తప్పించుకొనిపోవుటకు అవకాశమియకుండ జవలపై విమానములనుండి బాంబులను వేయుట తప్పని శంకర నాయుగురు రనిరి. అట్లుచేయుట కష్టమేగాని అపాధ్యము కాదనిరి.

చాలమంది చనిపోకుండ ఒక బాంబునుగూడ వేయకుండ ఎవ రివో కొలదిమందినిమాత్రమే ప్రత్యేకముగ జంపుటెట్లు అని న్యాయమూర్తి మకాడ్డిగారు తడిగిరి. నిర్దోషులను ఇతరులను కాపాడుటకుగాను, నిర్దోషులను జంపుట పాడిగాదని శంకర నాయుగురు రనిరి. వారు బాంబులను ప్రయోగించరాదు. 1000 మందినో 10,000 మందినో కాపాడుటకు 10 మంది స్త్రీలను పిల్లలను జంపరాదనిరి.

అట్లు జరుగగలదని నీయభిప్రాయమారేక నీకులు జెప్పుచున్నారా యని న్యాయమూర్తి మకాడ్డిగారు తడిగిరి.

ఆయ్యది ప్రభుత్వమువారిచే జరుగుటకు వీలైనదే యని యు బాంబులను తప్పక ప్రయోగించుటచేతనే ఇంగ్లండు మొస పొజేమియాను గోల్పోవలసివచ్చెననియు బాంబులనువేయవలను కొన్న ప్రదేశములో ముందుగ బాంబులను వేసెదమని హెచ్చరిక నిమిత్తము ప్రకటనలను క్రిందవేయవలెను. దీనివలన నిర్దోషులు తప్పించుకొనిపోవుటకు వీలుగ నుండునని శంకరు నాయుగురు రనిరి.

తనకున్న గ్వల్ఫుసైన్యము అపాయములో నున్నదని జై యరు సేనాని అనుకొనుటలో తప్పున్నదా యనియు, న్యాయ ముకదా యనియు, అతడు కాల్పుట తప్పని శంకరునాయుగురు జెప్పిరా యనియు చార్లసుగారు తడుగ జనులు చెదిరిపోవుటకు వీలునటుల కాల్పెదనని జైయరుసేనాని ముందుగ ప్రకటించ వలసియుండవలెనని శంకరునాయుగురు రనిరి.

అట్టి జనసమాహము జైయరుసేనాని ప్రకటనమును లక్ష్యముజేసెదరాదని చార్లసుగారు తడిగిరి.

అట్లుచేయుటకు కానుసినంత వ్యవధిగలదు. సభజనుగ కుండ తగినచర్యను తీసికొనలేనందులకు జైయరుసేనాని ప్రత్యుత్తరము నీయలేకుండననియు, నాటియుదయము సభజనునని అధికారులకు తెలియను. అట్టితరి జైయరుసేనాని ఆప్రదేశ మును చేరుటకునుండే ప్రజలకు సభజేయరాదని ముందుగ, వారు సభజేయవలించిన, సభ జేయరాదని తెలియజేసియుండవలెనని శంకరునాయుగురు రనిరి.

బీభత్సము

తనగ్రంథము రెండవకూర్పునుండి మర్యాదవత్సరమును విషయము నెత్తినీతనిని శంకరునాయుగురు జెప్పిరి. మొదటి కూర్పులో మైకేలు ఓడ్డయరుగారు గావించెనని జెప్పబడిన బీభత్సమును, అసగా పైనికులను జేర్చించుటలోజరిగిన ఘోర ములనే ప్రకటించిరియు రెండవకూర్పులో మహ్మద్

పనిలేనివారిని గూర్చి చర్చ

బాల్టిక్ గారి యభిప్రాయము

లండన్, మే 30:—గురువారము కామన్సుడలో పనిలేని వారిని గూర్చి జరిగిన చర్చలో ప్రభుత్వమువారు పనిలేని వారికి తీవ్రపాధిని కలుగజేయుటకు నూచించిన విధానము అమోఘముగ పనిచేయదనియు ఈవిషయమును గూర్చి కార్మిక ప్రభుత్వమువారు అధికారమును స్వీకరించుటకు పూర్వమెటు లుండిరో ఇప్పుడుగూడ అట్లులే యుండవలయు బాల్టిక్ గారు రనిరి.

100 లిబరల్స్ హిక్స్ గారి తీర్మానమునకు ప్రతిపాలు ముగ నుండిరి.

ప్రభుత్వ విధానమునకు తోడ్పడనివారు 80 మంది అప్పిన్యెక్టు గారు కోరటచే ఓటుల నీయలేదు. 8 గురు ప్రతి పక్షులతో జేరిరి.

అసలు వదింపునుగూర్చి చర్చ ముందెన్నటికో ఆపుజేయ బడెను.

బుద్ధుని అపరాధతారము

గ పరిగణింపబడుచున్న సుతుక గారు చనిపోయిరిని మాస్కోలోనున్న చీనా ప్రతినిధి తన ప్రభుత్వమునకి తెలియజేసెను.

ఇంగ్లండు గృహ-వ్యవహారము

ప్రభుత్వవ్యయము

లండన్, మే 30:—40 ఏండ్లలో 584000000 పౌనులతో ఇండ్లను ప్రభుత్వమువారు నిర్మించెదరు. ఇందులో ప్రభుత్వ మువారు 898000000 పౌనుల నిచ్చెదరు. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు 191000000 పౌనుల నొసగెదరు. 250000 ఇండ్లను నిర్మించుకార్యక్రమమును వేరవేర్చెదరను తలంపుతో ఇచ్చెదరు.

లిమిరికు ఎన్నికలు

లిమిరికు ఎన్నికలయందు ప్రభుత్వము తాలూకు అభ్యర్థి యే జయించెను. రిచర్డు ఓకనెలుగారికి 28248 ఓట్లు వచ్చి నవి. రిచర్డుకు ప్రత్యర్థికి 28788 ఓట్లుమాత్రమే వచ్చినవి.

భారతదేశవ్యవహారములు

మంత్రివర్గపుచర్చ

లండన్, మే 30:—మంత్రివర్గమువారు చర్చించినవిషయములో కొంతవరకు భారతదేశమునకు సంబంధించిన విషయములనుగూడ చర్చించిరి తెలియుచున్నది.

విల్లింగ్ డన్ ప్రభువు

వైకపుము బిరుదుము మొనగబడుట

సార్వభౌముడు విల్లింగ్ డన్ ప్రభువుకు వైకపుంటు వైదము నొసగెను.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు

త్వరగా వారిస్వదేశములకు బంపివేయుడు

దర్బన్, మే 30: జాతీయవాదులును, కార్మికులును జే ఒక వర్గముగ వేర్పరచలేనని జెప్పిన భారతీయులను 50, 10 ఏండ్లగాక వేలకొలది మందిని న్యాయముగ వారి స్వదేశము కు బంపివేయవలెనని కార్మిక న్యాయమండలి బోయిడెలుగాక ప్రకటించిరి.

తరులసంఖ్య దైన్యములో జేరినవారిసంఖ్య హెచ్చిననియు ఇల్ల హెచ్చుటకు గారణము సర్వ మైకేలు ఓడ్డయరుగారే కారలనియు వ్రాసిరి చార్లసుగారు నడిగిరి.

శంకరునాయుగురు ఈఘోరమునుగూర్చి ఏల వేసిరి చార్లసుగారు తడుగ తాను తలచెట్టిసపని జరవలెనని ఏలవేసిని నొప్పి కలుగజేయుటకు తనకష్టము లేనందున తం మూర్ఖునుండి, ఆఘోరమునుగూర్చి తొలుపక ఎత్తివేసినని శంకరునాయుగురు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

జర్మనీ సైనిక పరిశీలన

పరిశీలన అవసరము

మిత్రమండలికోర్కె

లండన్, మే 29:—రాత్రి 11.45 తక్షణము ప్రస్తుత మందున్న జర్మనీ సైనిక బలమును పరిశీలించవలెనని రాయబారుల సంఘము నిశ్చయించిరి. బెర్లినును పంపవలెనని నిన్న రాత్రి ప్యారిసులో జర్మను రాయబారికి మిత్రమండలి లేఖ అందజేయబడినది. ఈ లేఖ గౌరవముగ వ్రాయబడినది. యుద్ధసామగ్రిని గూర్చియు, సైనిక సమావేశమునుగూర్చియు సైనిక శిక్షణనుగూర్చియు జర్మనులు చెప్పియున్న ఒడంబడిక ప్రకారము పూర్తిగ నెరవేర్చినది మిత్రమండలి ఎన్నడును అంగీకరించలేదని ఆ లేఖ యందు తెలియజేయబడినది. జర్మను సైనిక నాకాదళయుద్ధ సామగ్రిని పరిశీలించుట ముఖ్యమని మిత్రమండలి ఆలోచించిరి. అందుచే త్వరగా దీనికి జర్మనులు సుహృద్భావముతో అంగీకరించి అంతకు జూపెదరని విశ్వసించుచున్నారు.

వెట్టుబడి ధనముమీద పన్ను

ఆస్తివ్యక్తుగారి సూచన

లండన్, మే 28:—ఆర్థిక చట్టమును చర్చించున కామన్సుస్థలో ఆస్తివ్యక్తుగారు, వెట్టుబడిమీద పన్నునుగూర్చి వెట్టుబడిమీద పన్నును ఇట్టుమున్న వ్యాపారమునను శాసనమును జేయవలెనని ఆస్తివ్యక్తుగారు సూచించిరి. నియమించుట నున్న ఋణంఘమువారి విషయమునుగూర్చి ఆలోచించెదరుగాక.

లీ కమిషన్ నివేదికము

చర్చించుటకు అవకాశము

లండన్, మే 30:—ప్రస్తుతము జరుగుచున్న భారత శాసనసభవారు (డిల్లీసభ) లీ కమిషను గూర్చి చర్చించుటకు అవకాశములిచ్చెదరా యని మంగళవారమువాడవిగెదనని ప్రభువుల సభలో వైకపుంటు పిలుగారు తెలియజేసిరి.

నమంజుసమైది సాధ్యమైనది

లండన్, మే 30:—స్పెషియల్ ప్రతీక ఇట్లు ప్రకటించుచున్నది:—లీనివేదికమున జేయుచున్న లీ కమిషనునమంజుసమైదని, అచరణ యోగ్యములు. సుహృద్భావముతోడను, మర్యాదతోడను, రాజకీయ భారతీయతతోడను ప్రయత్నించుతిమేని మిత్రమండలియు సాధ్యమగునని మిత్రమండలియు ఒడంబడిక తెలుపుచున్నది. 'లీ' నివేదిక కమిషను ఆ మలులలో టెట్టుటకు ముందు గల లీ కమిషను వారి శిష్యులను ముఖ్యవిషయములలో వేటినిగూడ మార్చగూడదనియు అట్లు మార్చినచో నివేదికము యొక్క సైనిక భావ మంతయు నాశన మగుననుచున్నది.

వెంటి ప్రదర్శనము

నకు సార్వభౌమని సతీర్థముపొయి ఇండియను మందిరమున ఒకచిలకను పంజాబుకోర్టులో కొనెను. తరువాత బర్మా ధనమున కేగి బర్మాప్రెసిడెన్సీలోని సంతోషించెను. ఆమెకు ఎన్నియో పతకములు బహుమతు లియబడినవి.

రాబర్టు ప్రభువుల విగ్రహము

లండన్, మే 30:—గట్టుముడిద నిలుచున్నట్లు రాబర్టు ప్రభువు కలావిగ్రహమును కన్నాటు ప్రభువు తెరచెను. ఇట్టివిగ్రహ మొకటి కలకత్తాలోగూడ నెలకొల్పబడును.

భారత దేశము-బ్రిటనుసమృద్ధి

లండన్, మే 27:—లండనునగరముతో భారతదేశ సంబంధమునుగూర్చి ఉత్సవముజరిగెను. తత్సమయమున విం చెస్టరునగరపు ఇట్లుచెప్పెను. ప్రాచ్యదేశము ఎల్లపుడు మరము నందు ఆసక్తిగలిగి, లండను ఆనాగరకములో నున్నపుడు భారతదేశము ఎంతయోనాగరకమును గాంచెను. ఇండియాలో నునకు ఇన్వెబడిన మాండేట్లు చాల ముఖ్యమయినది. జాతిసమితి ఏర్పడుటచుచాలాపూర్వమే ధనము మనవారిని ఇండియానుబంపితిమి. వారు తమధర్మకర్తృత్వ పరిత్రగర్మమును గ్రహించిరి. మనము క్రమశిక్షణగల స్వాతంత్ర్యముతో ఇండియాలో మన ధర్మమును నిర్వహించగలుగుదము.

నవ్వుపరిహార పరిష్కారము

హెర్ మార్క్సు మంత్రివర్గపు ఫలితము

చెడ్డవిధానము

లండన్, మే 29:—రాత్రి 11-5 ఇప్పుడు పనిచేయుచున్న పద్ధతులమీదనే హెర్ మార్క్సుగారు మంత్రివర్గము నేర్పాటుజేసిరేని నవ్వుపరిహారపరిష్కారములను పాడుజేయును. తనమంత్రివర్గమున జాతీయవాదులును, ప్రజాపక్షమువారును, సెంటరుపక్షమువారిని ఏర్పాటుజేయదలంచెననియు సాంకేతిక మంత్రివర్గమున ప్రజాస్వామ్యవాది నొకరిని నియమించదలచి రనియు తెలియచున్నది. ప్రజాస్వామ్యవాదులు రాజపాలనమే కొరువారిలో సహకారమొనర్చుటకు సంసిద్ధులగురా యని సందియమగుచున్నది. జాతీయవాదులు ప్రజాస్వామ్య వాదులనే ప్రతిపక్షుల నుండగోరెదరు. జాతీయవాదుల పిచ్చి పనులే సకాలములో అంగీకరించబడు ఒడంబడికను, రాజీని, శాంతిని పాడుజేసెను. ప్రాంతములో ప్రభుత్వము మారినది. దాని వలన, యుద్ధానంతరకాలవరమును, సర్దుబాటు చేయు అవకాశమును పాడుజేయును తానే మిచేయుచున్నది హెర్ మార్క్సుగారు తెలియజేయుటలేదు. రేపటితో మంత్రి వర్గమును పూర్తి చేయు ననుకొనుచున్నారు.

రాకుపెల్లరు విరాళము

రీమున్డేవాలయపు కప్పను బాగుచేయుటకును నెర్సెయిల్పు రాజమందిరమును బాగుచేయుటకును, జాన్ డిరాక్ ఫల గారు 1000000 డోలరులను దాన మొసగిరి.

రస్సిలువిడకుల దావా

లో అపీలుజేసికొనుట కంగీకరించిరి.

చీనోదురంతము

పికింగు మే 30:—నలుగురు బ్రిటిషు మతప్రచారకులను కొండలలోనికి చీనాదొంగలు తీసుకపోయిరి. వీరిని తీసుకవచ్చుటకు బయలుదేరిరి.

ఇద్దరు మత ప్రచారకులు చంపబడిరి.

వీరినందరిని విడుదల చేయించవలెనని బ్రిటిషు అమెరికను రాయబారులు చీనాప్రభుత్వమువారికి కబురంపిరి.

సర్వోత్తమముగారి మరణమును గూర్చి విచారించుటకు బంపబడిన చీనా విలేఖరిని క్యాటెటర్ అధికారులు వదలి వేసిరట.

బాస్నియాలో పల్లికు ఎగ్జిక్యూషన్లను విధిలో ఎనరో మోటారుబండిలోనుండి కాల్చిచంపి పారిపోయిరి.

ఉక్కు-చట్టము

పాక్షికసమన్య గాదు

జాతీయపక్ష నిర్ణయము

సిడ్నీ, మే 31:—భారతకాశనసభలోని జాతీయపక్ష ముఖా రిడింగున సమావేశమై, ఉక్కు పరిశ్రమ (ఉత్పత్తుల విజ్ఞాన పాక్షికత్వ) పరిశీలన పరచినది, సభ్యులు యథా చక్రగా సభ్యులకు శాసనముననియు తీర్మానించి, కొంతమంది సభ్యు లిక్కడయును కలెక్టుమీ చేయవలెను, రాజకీయజాతి నకు రక్షణార్థమే ఈ స్వచ్ఛాత్రకమే యేదో యొక నిర్దిష్టవిధాన నుండవలెననియు, సభ్యులు తమ తత్వత్వ భావములకు వ్యతిరేకముగ వైకాప పక్షమువారి తీర్మానము ప్రకారము సభ్యులకు నొసగవలెననియు చెలిపి. ఏది ఎట్లు జరిగిన ఎకలో తదివండ్లందు జుండి టెల్లు. పు రతిమూలముగ సభ్యులకు నొసగినటు టాపులిల్లు సభ్యుల యామోదమును బడెగలగని యెంచుచున్నారు. ఆ. (కె.)

తారకేశ్వరసత్యాగ్రహము

12 గురిని అరెస్టుచేసిరి

శ్రీమంతు లెక్కటి తారకేశ్వర 12 గురిని అరెస్టుచేసిరి. ఆది 11 వ తేది. తారకేశ్వర నండి కలెక్టరాద్వినీ. (ఆ. (కె.)

వ తా వ ర ణ స్థితి

1924 సం. జూన్ నెల 2-వ తేది సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	మొత్తము X 24 X 100లలో అర్జిఫ్యూర్	మొత్తము X 24 X 100లలో అర్జిఫ్యూర్	మొత్తము X 24 X 100లలో అర్జిఫ్యూర్	మొత్తము X 24 X 100లలో అర్జిఫ్యూర్	మొత్తము X 24 X 100లలో అర్జిఫ్యూర్
గోపాలపురి	95.7	84.4	...	0	44.16
విశాఖపట్టణము	94.9	84.6	...	0	37.09
కాకినాడ	1-8.9	81.8	...	0.1	89.09
మచిలీపట్టణము	111.8	87.9	...	0	41.59
కర్నూలు	1 8.5	82.5	...	0	26.01
బళ్లారి	98.3	76.7	...	0	10.51
కడప	1 4.6	83.6	...	0	31.28
నెల్లూరు	106.7	88.6	...	0	37.98
మద్రాసు	100.4	85.8	...	0	50.74
కడపూరు	97.2	85.8	...	0	52.94
శేలము	0	89.80
కోయంబత్తూరు	97.5	74.3	...	0	22.29
తిరుమనాపల్లి	95.5	81.1	...	0	38.18
నాగపట్టణము	97.5	82.7	...	0	54.58
మధుర	97.2	82.0	...	0	33.58
పాంబన్	92.3	80.9	...	0	37.00
తిరునల్వేలి	0	28.84
తిరువేండ్రము	88.0	78.6	1.87	1.94	64.51
కొచ్చిన్	81.4	78.8	3.22	3.84	114.5
కాలికట్టు	86.3	75.1	2.18	2.54	117.1
మంగళూరు	89.1	71.0	0.04	0.14	125.6
దెంగళూరు	81.5	68.1	1.15	1.16	25.8
మేర్ కార	76.0	63.9	0.12	0.28	125.4
కొడైకనూర్	64.8	53.6	0.62	0.01	62.1

సరస్వతి:—మచిలీపట్టణములో ఆకసము నిర్మలముగ నున్నది. తక్కినచోట్ల కొంచెము మేఘావృతమైయున్నది. దక్షిణమున ఆర్ద్రత కొంచెము తక్కువ. మచిలీపట్టణములో వర్షపాతము 10.4, కాకినాడలో 5.6, గోపాలపురిలో 4.9 విశాఖపట్టణములో 2.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేదిమి మచిలీ పట్టణములోన, విశాఖపట్టణములోను 6.4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్కన్:—ఆకసము కొంచెము మేఘావృతమై యున్నది. కర్నూలులో రాత్రివేదిమి 4.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నాటకము:—మొత్తముమీద ఆకసము మేఘా వృతమై యున్నదననగు. అంతటను ఆర్ద్రత తక్కువ. నెల్లూరులో వర్షపాతము 3.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేదిమి 4.1 నుండి 5.3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. పడమటితీరములో వర్షపాతము సాగుచునే యుండ వచ్చును. లోపలిభాగమున స్థానికచినుములు పడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాట్,
చారిత్రాత్మకము.

లక్షరూపాయలవిరాళము

గొప్పత్యాగము

"నిజం రాష్ట్రమునందలి గల్లూ జిల్లాలోనున్న యా 510 తాలూకాలో 23 వ మే 1921 (18.8 333) కుక్వార యజమాని ఆతాలూకా ప్రభుత్వమునకు చెల్లెడి కరగ్గు సామానుగాన కొంత యాదాభివృద్ధిచందచే రమ మరగ్గులగు ఆకాశ భారత సతీయమున విద్యోగపుట, అన్నముపెట్టుట, నివసించునై మరదలను నిర్బంధము చేయదలగు అనుకూలముల చేయవలెనై ఒక లక్షరూపాయల వాడము కొరంగి. వారి ఆభివృద్ధియు పూర్తిచేయుటకై అదోదా "నిజం పింతెవరికి సంతకృత" అనుపేరుల ఒకవిద్యాలయము స్థాపించబడినది. "మనదేశమున కిది యొకయో గొప్పమవార్త" అని హైకోర్టు పీఠము వారు రాతగురు హైదరాబాదు మహారాజు కంజెనండి హుక్మవాసి.

విజయ నగరం జూనియర్ కళాశాల కార్యసాధనము

1924 సం॥ ఏప్రిల్ నెల తాలూకు ఆదాయవ్యయ పట్టిక-స్వదేశీ ఉద్యమము (ఖద్దర్ కాఫీ)

ఆదాయము	
మార్చి నెల ఖర్చు చిరా నిల్వ ఆదాయము	86 5 4 1/2
,, కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుయందు నిల్వ	500 0 0
బట్టలు మొదలగునవి అమ్మకం	292 5 8
ఖద్దర్ నిధి వసూలు	31 11 2 1/2
బాక్స్ (తీర్మానములు) వసూలు	10 0 0
మల్లిమడుగుల కోడండరామస్వామి పంతులుగారు యీసంఘమువద్ద ఉంచినది.	500 0 0
మొత్తం	1420 6 3
వ్యయము	
శేతకూలులు	92 8 3
రంగుకూలీలు	11 9 0
తీర్చినబాకీలు (జూనియర్ పాఠశాలకు తీర్చిన బాకీ 9.7.6 కలుపుకొని)	9 10 6
నూలుకొనుబడి	816 10 1
కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుయందు నిల్వ	900 0 0
చిరా నిల్వ	90 5 5
మొత్తం	1420 6 3

1924 సం॥ ఏప్రిల్ నెల తాలూకు ఆదాయవ్యయపట్టిక (కాంగ్రెసు శాఖ)

ఆదాయము	
మార్చి నెల ఖర్చు చిరా నిల్వ	9 1 9
సభ్యుల చందాలు వసూలు	63 8 0
నెలవారీ చందాలు వసూలు	25 0 0
తిలక్ నిధి వసూలు	19 4 0
మొత్తం	116 13 9
వ్యయము	
కార్యసాధనము	69 2 9
శేతములు	43 8 0
యంతిఆదై	15 0 0
ఆంధ్రప్రదేశ్ చందా స్వరాజ్య పత్రిక గాంధీసంచిక ఆంధ్రప్రదేశ్	5 0 0
తపాలాఖర్చులు	0 14 0
చిల్లరఖర్చులు	4 12 9
మొత్తం	69 2 9
జిల్లాసంఘమునకు సభ్యుల సగము సామ్యునకు యిచ్చినది	28 12 0
చిరా నిల్వ	18 15 0
మొత్తం	116 15 9
కలబాగె వర్సింగము	

గుంటూరుజిల్లా ఖద్దరు బోర్డు

౧౨-౧౨-౧౯౨౩ మొదలు ౩౧-౩-౨౪ వరకు జమాఖర్చు పట్టిక

జమ	
ఆంధ్ర ఖద్దరుబ్యాంకు	7500 0 0
ఆంధ్ర లక్ష్మీ రైస్ మిల్	897 14 6
గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము	2439 8 0
ధరావతులు:-	
పువ్వాడ రాంభట్లగారు	100 0 0
కావూరి రామమూర్తిగారు	190 0 0
నేతి సోమయాజులుగారు	100 0 0
కుప్పా శ్రీరామశర్మ పెక్కె విశ్వనాథంగారు	200 0 0
గడ్డిపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు	100 0 0
మాగవపెద్ది లక్ష్మీనరసయ్యగారు	200 0 0
చివుకుల ఆదినారాయణగారు	100 0 0
గ్రంథి చివరమయ్యగారు	300 0 0
ఇతరులవల్ల జమ:-	
అవుటుపల్లి వెంకట్రావుగారు	691 11 0
యం. రామకృష్ణరావుగారు	0 0 6
పల్లెపాడు ఆశ్రమము	0 0 3
పాతూరి వెంకటేశ్వర్లుగారు	3 14 0
గుంటూరు స్త్రీల ఖద్దరుసంఘం	683 11 8
హైదరాబాదు స్పిన్నింగు అండు వీవింగు కంపెనీ	279 13 0
నాగళ్ళ కృష్ణయ్యగారు	50 0 0
మిట్టపల్లి ఆదినారాయణగారు	60 0 0
ఆంధ్ర ఖద్దరు స్టోర్స్ మద్రాసు	1819 9 0
సంబూరు వెంకట్రావుగారు	11 4 0
వేముల వెంకట్రామయ్యగారు	850 1 0
దర్శి గురుస్వామిగారు	281 10 5
అమ్మకంవల్ల జమ:-	
ఖద్దరువస్త్రములు (నగదుఅమ్మకం)	1531 13 6
హక్కర్లకు అమ్మకం	10516 15 3
నూలు	188 3 9
యేకులు	169 14 0
టోపీలు	22 18 0
జెండాలు	8 11 0
మొత్తం	28799 2 10
ఖర్చు	
ఆంధ్రఖద్దరుబ్యాంకుపేర్క	500. 6. 0
ఖద్దరువస్త్రముల కొనుగోలు	16269. 1. 1
దూది	464. 1. 9
ప్రత్తింజులు	11.14. 9
యేకులు	238. 9. 6
నూలు	221.10. 3
గాంధీటోపీలు	34. 3
జెండాలు	8. 11. 0
ఆకస్మాత్తులు	
కితాబులు	
స్టేషనరీ	
ట్రాన్స్ పోర్ట్	
ఇ	
7	

గడ్డిపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు	176. 2. 0
అమర్లూరు	
గ్రంథి చివరమయ్య గారు	
వేటపాలెం	632. 1. 6
చివుకుల ఆదినారాయణగారు	
పొన్నూరు	452. 7. 3
కన్నెగంటి సూర్యనారాయణ	
మూర్తిగారు నందివెలుగు	2. 6. 6
పత్రి అనంతరావుగారు నరసా	
రావుపేట	260.18. 3
నాదెండ్ల ముద్దుపాపయ్యగారు	
మర్రిపూడి	2. 1. 7
కాతా చలపతిరావుగారు అప్పికట్ల	503. 7. 6
కంభంపాటిసాంబయ్యగారురేపల్లె	445. 6. 6
మాచిరాజు రామమూర్తిగారు	59 18. 0
నేతిచలపతిరావుగారుబ్రాహ్మణ	
కోడూరు	114.18. 0
6587-11-10	
నెత్తెనుల కొనుగోలుకు అడ్వాన్సులు	
ధారా గోపాలశాస్త్రిగారు	291. 4. 5
నల్లగొండ జానకిరామయ్యగారు	137.18. 0
సామేపల్లి సుబ్బయ్యగారు	97. 1. 5
గార్లపాటి హనుమంతరావుగారు	64. 9. 1
అన్నాప్రగడ కామేశ్వరరావుగారు	131.12. 9
మొత్తం	722. 8. 8
దూది, యేకులు కొనుగోలుకు అడ్వాన్సులు	
నాల్మట్లపల్లిగారు	300. 0. 0
పత్రి అనంతరావుగారు	200. 0. 0
మనగపాటి హనుమంతరావుగారు	550. 0. 0
చింతలపూడి నరసింహంగారు	50. 0. 0
గోపాలాని రామలింగయ్యగారు	8. 7. 0
మొత్తం	1108. 7. 0
ఇతర బాకీలు:-	
మద్ది వెంకటరంగయ్యగారు	842.18. 9
కూరపాటి సముద్రయ్య	27. 2. 0
అఖిలభారత కాంగ్రెస్ ఖద్దరు కిసాన్ మొట్టు	117.14. 0
తేటవర్తి రాజారావుగారు	1. 7. 6
కంభంపాటి సాంబయ్యగారు	11.18. 0
కే. రాజగోపాలాచారిగారు	0. 4. 3
పాటిమర్ల సుబ్బారావుగారు	18. 9. 11
40 శిరాజు కామేశ్వరరావుగారు	11. 10. 9
నేతిచలపతిరావుగారు, మద్ది	

అమృతాంజనము

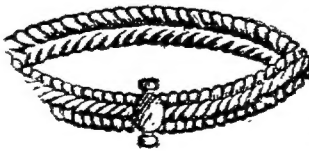
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమృతాంజనములు

శ్రీరామవిజయం-నాటకము	0 8 0	శారదాంబ-ప్రీత్యర్థబోధిని నాటకము	0 4 0
తిలక్ మహాశయిని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా! సత్యనా	}	...	2 4 0
రాయణశాస్త్రి విరచితము)	
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు	}	...	0 6 0
కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	
హిందీ ముద్రావాచకము డిటా	0 6 0
హిందీ పాఠ్యశాస్త్రము డిటా	0 6 0
సత్యవత్సవత్సవము-పద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట	}	...	0 8 0
గట్టుచున్నది. కల్పనలు మొదలు ఈ గ్రంథమును. జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య		...	1 0 0
మేని వదల మది జనింపదు.			
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష	}	...	1 8 0
అధ్యక్షుల వ్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వెదనారగ్రంథము భక్తిపాటలు,	}	...	0 4 0
శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	
శిల్పకాముని (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	1 4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (ఆత్మజ్ఞాన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0 8 0
తల్పమచంద్రిక	0-12-0
పోస్తు ఖర్చులు ప్రత్యేకము	ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.		

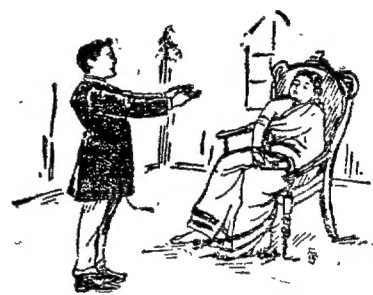
న డైమండుగాజులు

జరి 1 కి చే గము 5 హా మూర్తి రు 10.

మెన్తరిజము నేర్చుకొనుదు

మెన్తరిజము, హిప్పటిజము, తాల్టో రీడింగు, మెన్తరిజ జనపోయమున వ్యాధి నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు

విప్రులముగ మర్మ రహితముగ గురువు లేక నే అభ్యాస యోగ్యముగ రచింప బడిన సమ్మతన గ్రంథము తత్ విద్యా వ్యాపకార్థేక ముతో వెలసింది.

ఒక రూపాయకు

మాత్రమే అమ్ముదును. వి. పి. ఛార్జీ నాలుగు అణాలు అడ్రెస్:—

మేనేజరు హిప్పటిక్ వహాము, ఏలూరు.

చాకులు-తాళములు

మంకలికత్తులు ఆంగ్లసోదరులచే చేయబడినవి మేలయినవి. వెంటనే గరలక్కాటలానుకువ్రాయుదు. బి వెంకటేశ్వర్లు - ఓండ్ కో లిరులెడ్ కట్లప్పు అండ్ లాక్ మేకర్స్ cet. 8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు. "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-8-0 రాత్రి యొకమాత్రను నీవించిన తెల్లవారి రెండువిరేచనములు కాగలవు. పికారిము శైత్యము లేదు నేపాళము చేర్చబడలేదు. అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

పెండ్లిబంగారము మాన